

1 ponedjeljak, 12.10.2009.

2 [Otvorena sednica]

3 [Optuženi Stanišić je ušao u sudnicu]

4 [Optuženi Župljanin je odsutan]

5 ... Početak u 09.11h

6 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite, molim.

7 Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zasjeda.

8 Izvolite sjesti.

9 SEKRETAR: [simultani prevod] Dobro jutro, časni Sude. Dobro jutro svima

10 u sudnici i oko sudnice. Ovo je predmet IT-08-91-T, *Tužilac protiv Miće*

11 *Stanišića i Stojana Župljanina*.

12 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Dobro jutro svima.

13 Dakle, nastavljamo sa radom. Primijetili smo i čuli smo, odnosno

14 neformalno smo obaviješteni pred sudnicom da optuženi Župljanin danas nije

15 prisutan.

16 G. KRGOVIĆ: Časni Sude, on se saglasio da se sudi u njegovom odsustvu

17 jer ne može da prisustvuje današnjem suđenju zbog religijskih razloga i poslao

18 je pismeni svoj pristanak, tako da /nerazgovetno/ vrlo brzo dobiti i pismenu

19 potvrdu iz Pritvorske jedinice.

20 GĐA KORNER: [simultani prevod] Dobro jutro, časni Sude. Joanna Korner i

21 Crispian Smith za Tužilaštvo. Ja mislim da mi ne možemo početi bez njegovog

22 pristanka da radimo bez njega i mislila sam da je taj pristanak već ovdje.

23 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Koliko sam čuo, odnosno shvatio, to će

24 se zavesti čim to obradi Sekretarijat.

25 [Sudije većaju]

26 G. KRGOVIĆ: Ja mogu da potvrdim da je moj klijent i usmeno i pismeno još

27 u četvrtak poslao svoj pristanak i kol'ko sam informisan u petak iz uprave

28 Pritvorske jedinice da je taj dokument u petak poslat Registru. Tako da što se

29

30

1 tiče Odbrane ja potvrđujem da možemo da počnemo sa suđenjem bez da taj dokument
2 bude u sistemu.

3 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Hvala.

4 Gospođo Korner, ja bih pomislio da s obzirom na ono što je advokat rekao
5 i Sekretarijat potvrdio, da je praktično pristanak tu. Mi ga samo fizički
6 nemamo, taj dokument pred sobom, ali ono što trenutno znamo je dovoljno. Ja bih
7 tako mislio.

8 GĐA KORNER: [simultani prevod] Časni Sude, očigledno, ja sam iznenađena
9 ako je znao da neće biti ovdje danas da taj pristanak nije poslat ranije, na
10 primjer u petak. Ali ako je Vijeće zadovoljno onim što je rekao gospodin
11 Krgović, ja svakako neću stvarati problem.

12 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Hvala. Možda bismo mogli da čujemo da se
13 strane ponovo predstave.

14 GĐA KORNER: [simultani prevod] Joanna Korner i Crispian Smith.

15 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Da jeste, izvolite.

16 G. ZEČEVIĆ: [simultani prevod] Za Odbranu gospodina Stanišića Slobodan
17 Zečević i Slobodan Cvijetić.

18 G. KRGOVIĆ: [simultani prevod] Za Odbranu gospodina Župljanina, Dragan
19 Krgović - to sam ja, i Eric Tully.

20 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Hvala.

21 GĐA KORNER: [simultani prevod] Časni Sude, da li ste primili k znanju
22 podnesak koji je Odbrana gospodina Stanišića podnijela jutros u dva sata. Prije
23
24
25
26
27
28
29
30

1 no što počnemo, ja ću rado nastaviti sa radom, ali teoretski to utiče na ono što
2 ću ja pitati ovog svjedoka.

3 G. ZEČEVIĆ: [simultani prevod] Časni Sude, nas je Tužilaštvo
4 obavijestilo u subotu o jednom nizu dokumenata koji će koristiti sa svjedokom
5 ST-203 koji treba da svjedoči putem video-veze. Kada smo proverili taj spisak,
6 tu je sedam dokumenata koji nisu na spisku po pravilu 65ter i kako smo mi to
7 shvatili, odluka ovog Pretresnog vijeća je da Tužilaštvo mora zatražiti dozvolu
8 da izmijeni spisak po pravilu 65ter prije nego što im se dozvoli da ta dokumenta
9 prezentiraju svjedoku. I zato smo mi podnijeli ovaj podnesak. Hvala.

10 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Hvala.

11 GĐA KORNER: [simultani prevod] Časni Sude, mi smo u petak poslali spisak
12 i u petak poslije podne smo dodali samo karte koje ćemo koristiti. Ja u stvari
13 nisam ni sigurna da ćemo ih koristiti. Što se mene tiče, ja prihvatam odluku
14 Vijeća. Ja ću se pridržavati te odluke. Svi dokumenti koji nisu na spisku po
15 pravilu 65ter neće se nuditi na usvajanje u spis. Ja ću samo zatražiti da se
16 obilježe u svrhu identifikacije. Ako budemo željeli da se oni uvedu u spis onda
17 ćemo podnijeti odgovarajući podnesak za to.

18 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Hvala, gospođo Korner.

19 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Hvala, gospođo Korner, a inače
20 principi koji su utvrđeni u našim smjernicama su da dokumenti koji nisu na
21 spisku po pravilu 65ter mogu se predočiti svjedoku, ali se ne mogu uvoditi u
22 spis.

23 G. ZEČEVIĆ: [simultani prevod] Shvatam, časni Sude. Ali koliko sam ja
24 shvatio ono što gospođa Korner kaže je da će ona predočiti druge dokumente

25

26

27

28

29

30

1 svjedoku, zatražiti da se oni obilježe u svrhu identifikacije, a poslije će
2 tražiti dozvolu da se izmjeni spisak po pravilu 65ter, što će biti praktično
3 nakon toga što će se ti dokumenti predočiti svjedoku. A u slučaju da Pretresno
4 vijeće odluči da se uvedu ti dokumenti, dakle ako dozvoli Tužilaštvu da izmjeni
5 spisak po pravilu 65ter, onda pretpostavljam da bi to bilo na štetu optuženih.
6 Tako sam ja to shvatio. Hvala.

7 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Gospodine Zečević, osim ako ja nisam
8 nešto pogrešno shvatio, zar ne biste trebali da čekate da vidite o kakvom je
9 konkretnom zahtjevu riječ? Zar Vi tu neke stvari ne predviđate unaprijed?

10 G. ZEČEVIĆ: [simultani prevod] Samo sam htio da budem marljiv i da ne
11 prepustim ta pitanja tek tako, da ne pokrenem to pitanjem pred Pretresnim
12 vijećem, i shvatio sam šta se dešava - po mom mišljenju. Zato sam podnio taj
13 podnesak. Hvala Vam.

14 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Tužilaštvo nas je upozorilo i sada
15 vidimo kuda idemo.

16 G. ZEČEVIĆ: [simultani prevod] Hvala.

17 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Izvolite, gospođu Korner.

18 GĐA KORNER: [simultani prevod] Mislim da je pukovnik Basara taj koji
19 sjedi pred Vama u kancelariji u Beogradu.

20 SVEDOK: [putem video-veze] Da.

21 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Dobro jutro, gospodine svedoče.

22 SVEDOK: Dobro jutro.

23 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Da li nas vidite i čujete ovdje u
24 Hagu?

25

26

27

28

29

30

1 SVEDOK: Da.

2 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Hvala Vam lijepo i hvala Vam što ste
3 došli u kancelariju Međunarodnog suda u Beogradu da svjedočite kao svjedok.

4 Gospodine, prvo bih Vas zamolio da date svečanu izjavu Sudu.

5 SVEDOK: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cijelu istinu i ništa
6 osim istine.

7 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Hvala lijepo.

8 SVEDOK: BRANKO BASARA

9 [Svedok svedoči putem video-veze]

10 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Budite ljubazni i recite nam Vaše ime
11 i prezime.

12 SVEDOK: Ja sam Basara Branko, ime oca Petar, rođen 03.10.1939. godine.

13 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Hvala, gospodine. A gdje ste rođeni?

14 SVEDOK: Pa rođen u selu Otišu, Sanski Most, Bosna i Hercegovina.

15 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Hvala lijepo. Također ste nam rekli
16 da ste pukovnik. Da li ste trenutno u aktivnoj službi kao pukovnik?

17 SVEDOK: Ne. Penzioner.

18 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Hvala lijepo.

19 Pukovniče Basara, da li ste ikada svjedočili kao svjedok na ovom
20 Međunarodnom sudu?

21 SVEDOK: Ne.

22 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Da li ste ikada svjedočili u
23
24
25
26
27
28
29
30

1 postupcima u zemlji koji su se odnosili na oružani sukob u bivšoj Jugoslaviji?

2 SVEDOK: Ne. Ne.

3 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Hvala lijepo.

4 Pukovniče, danas će se stvari odvijati na sljedeći način. Prvo će Vas
5 ispitivati Tužilaštvo, tokom glavnog ispitivanja. Ne možete sada da vidite
6 tužioca. Gospođa tužilac sjedi na desnoj strani sudnice. Gospođa Korner će Vas
7 ispitivati - koliko dugo, gospođu Korner, u glavnom ispitivanju?

8 GĐA KORNER: [simultani prevod] Neću čak ni da ponudim procjenu nakon
9 iskustva prošli put, ali mislim dva do dva i pol sata.

10 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] U redu. Dakle, pukovniče, shvatili
11 ste da će Vas u glavnom ispitivanju ispitivati Tužilaštvo približno dva do dva i
12 po sata. Nakon toga, kada tužilac završi sa glavnim ispitivanjem, unakrsno će
13 Vas ispitivati prvo advokat optuženog Miće Stanišića, dakle gospodin Cvijetić.
14 Gospodine Cvijetić, koliko će Vam vremena trebati, približno?

15 G. CVIJETIĆ: Časni Sude, oko tri sata.

16 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Dakle tražili ste tri sata za
17 unakrsno ispitivanje, a sljedeće unakrsno ispitivanje će voditi advokat
18 gospodina Stojana Župljanina, gospodin Krgović.

19 Koliko Vama treba vremena, gospodine Krgović?

20 G. KRGOVIĆ: [simultani prevod] Mislim sat vremena, časni Sude.

21 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Sat vremena. Hvala lijepo.

22 GĐA KORNER: [simultani prevod] Mislim da nismo dobili procijene Odbrane.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Nisam očekivala da će gospodinu Cvijetiću trebati tri sata. Možda ćemo opet
2 imati problem sa svjedocima.

3 [Sudije većaju]

4 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Gospođo Korner, da li sam dobro
5 shvatio da ovaj svjedok treba da svjedoči putem video-veze danas i sutra?

6 GĐA KORNER: [simultani prevod] Da, ali ja sam se nadala da ćemo
7 završiti, ako ne danas onda rano sutra. Kao što sam rekla, nisam znala da
8 Odbrana gospodina Stanišića želi tako dugo da ga ispituje. A mi još uvijek imamo
9 svjedoka koji još uvijek treba da prođe unakrsno ispitivanje i da li imamo još
10 dva? Ne... jednog. Dakle, sasvim je jasno da nećemo ove sedmice uopšte stići do
11 gospođe Hanson.

12 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Gospodine Cvijetiću, Vi ste svjesni
13 činjenice da je opšte pravilo ovdje da dva tima Odbrane provedu približno isto
14 vrijeme u unakrsnom ispitivanju kao što je dato Tužilaštvu za glavno
15 ispitivanje. To je glavno pravilo, ali mogu li Vas zamoliti da razmislite da li
16 biste mogli da malo skratite svoje unakrsno ispitivanje. Tri sata se čini malo
17 previše, malo predugo. Da li je to moguće?

18 G. CVIJETIĆ: Časni Sude, ja ću učiniti sve što je u mojoj moći da to
19 učinim. Kada sam odabrao tri sata, vodio sam računa, a imam iskustva sa
20 svjedočenjima putem video linka, da idu malo sporije. Samo zato. Da imamo
21 svjedoka u sudnici - možda dva, dva i po sata. Međutim, vodio sam računa da ovaj
22 sistem ide malo sporije pa sam jednu trećinu dodao više nego što mi je - kako se
23 to kaže - *neto* potrebno.

24 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Hvala, zastupniče. Vjerujem da ćete
25 se obojica potruditi da završite unakrsno ispitivanje sa što manjim odlaganjem.

26

27

28

29

30

1 Dakle, pukovniče Basara, sada smo spremni da počnemo. Da li Vi imate
2 nekih pitanja koja biste željeli da pokrenete pre nego što damo riječ
3 Tužilaštvu?

4 SVEDOK: Ne.

5 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] U redu. Onda imate riječ, gospođu
6 Korner.

7 GĐA KORNER: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

8 Ispituje gđa Korner:

9 [Gđa tužilac ispituje putem prevodioca]

10 P: Pukovniče Basara, želim da počnemo tako što ćemo reći nešto malo o
11 istorijatu Vašeg dolaska na svjedočenje. Da li je tačno da je predstavništvo
12 Tužilaštva razgovaralo s Vama kao osumnjičenim po prvi put 31. augusta 2002.
13 godine?

14 O: Da.

15 P: Da li je s Vama ponovo obavljen razgovor 31. marta ove godine?

16 O: Da.

17 P: A juče u kancelariji Međunarodnog suda u Beogradu, da li ste se
18 sastali sa gospodinom Pantelićem?

19 O: Da.

20 P: Mislim da Vam je također istražitelj iz Tužilaštva Međunarodnog suda
21 pokazao kopije dokumenata koje ćete možda danas morati da gledate ovdje?

22 O: Da.

23 P: Hvala. Možemo li se ukratko pozabaviti Vašom vojnom karijerom? Da li
24 ste Vi prvobitno stupili u JNA, Jugoslovensku narodnu armiju?

25

26

27

28

29

30

- 1 O: Da.
- 2 P: Koliko ste dugo, ili možda da postavim sugestivno pitanje... Da li
3 ste završili vojnu akademiju u novembru 1962. godine?
- 4 O: Da.
- 5 P: A 1973. godine da li ste završili, diplomirali na komandno-štabnoj
6 akademiji?
- 7 O: Da.
- 8 P: Da li ste Vi ustvari otišli u penziju pre nego što su se odigrali
9 događaji 1992. godine?
- 10 O: Da.
- 11 P: Koji ste čin imali kada ste se penzionisali?
- 12 O: Pukovnika.
- 13 P: Da li ste se Vi vratili u redove vojske 1992. godine? Izvinite, 1991.
14 godine?
- 15 O: Nisam se vratio nego sam mobilisan kao rezervni oficir.
- 16 P: Možete li da nam kažete kada je do toga došlo?
- 17 O: Došlo je 29.10.1991.
- 18 P: Hvala. Kada ste mobilisani u okviru JNA, kuda su Vas poslali?
- 19 O: Poslali su me u Jasenovac na dužnost komandanta 6. krajiške brigade.
- 20 P: A pod čijom je komandom bila 6. krajiška brigada?
- 21 O: 6. krajiška brigada je bila pod komandom 10. partizanske divizije i
22 5. krajiškog korpusa.
- 23 P: U oktobru 1991. godine, ko je bio na čelu 5. krajiškog korpusa?
- 24 O: Tada je bio general Uzelac.
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

1 P: Sada ćemo malo da krenemo unapred. Poslije 12. maja kada je
2 uspostavljena vojska bosanskih Srba da li je 5. krajiški korpus JNA postao 1.
3 krajiški korpus Vojske bosanskih Srba, VRS?

4 O: Postao je, ali ne znam tačno vreme. Ne mogu Vam reći.

5 P: Izvinite, mislim da niste sasvim shvatili pitanje. Kada je osnovana
6 VRS, prilikom sednice koja je održana 12. maja, da li je 5. krajiški korpus
7 preimenovan u 1. krajiški korpus?

8 O: Rekao sam da jeste preimenovan, ali se ne sećam datuma.

9 P: A da li je tada general Uzelac smenjen dok je general Momir Talić bio
10 na čelu 1. krajiškog korpusa?

11 O: Znam da je na čelo 1. krajiškog korpusa došao general Talić.

12 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Gospođo Korner, molim Vas da svjedoku
13 postavite pitanje u vezi sa tim koji je čin imao kada je mobilisan?

14 GĐA KORNER: [simultani prevod]

15 P: Pukovniče, kada ste mobilisani u oktobru 1991. godine, da li ste i
16 dalje imali isti čin, odnosno čin pukovnika, ili ste pak imali neki viši čin?

17 O: Imao sam isti čin pukovnika i zadržao celo vreme dok sam učestvovao
18 jer se nisam hteo aktivirati.

19 P: Sada bih želela da Vam postavim nekoliko pitanja koja se tiču pitanja
20 komandovanja. Kažete da je 6. krajiška brigada bila sastavni deo partizanske...

21 GĐA KORNER: [simultani prevod] Možemo samo da vratimo transkript unazad
22 da proverim.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Da je 6. krajiška brigada bila pod nadležnošću 10. partizanske
2 divizije, odnosno 5. krajiškog korpusa. Pošto ste Vi bili na čelu brigade, ko je
3 bio Vaš pretpostavljeni? Od koga ste Vi dobijali naređenja?

4 O: Od formiranja 1. krajiškog korpusa dobivao sam naređenja od
5 komandanta 10. brigade, pukovnika Josovića.

6 P: A od koga je on dobijao naređenja?

7 O: On je naređenja dobijao od 5. korpusa.

8 P: Da li ste Vi ikada dobijali naređenja neposredno od komandanta 5.
9 korpusa - nešto kasnije od generala Talića, a u početku generala Uzelca?

10 O: Od generala Uzelca nisam nikada neposredno dobijao zadatke, a od
11 generala Talića jesam.

12 P: A zašto je došlo do takve promene?

13 O: Došlo je do takve promene što je general Talić mene dobro poznao i
14 znao je da može da mi neposredno izdaje kratka naređenja.

15 P: Kažete da Vam je on izdavao kratka usmena naređenja. Kakav je bio
16 uobičajeni način prenošenja naređenja, izdavanja naređenja?

17 O: Uobičajeni način je bio pisana naređenja poštom na komandu brigade.

18 P: Kažete da su poštom dostavljana naređenja. Koja ste sredstva veze
19 imali na raspolaganju, prvo u oktobru 1991. godine? Kako ste Vi slali izveštaje?

20 O: U oktobru 1991. godine uglavnom veza je bila telefonska i radio-veza.

21 P: Da li ste imali obezbeđene sisteme veze?

22 O: Pa bili su obezbeđeni sistemi veze.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Koliko često ste bili dužni da podnosite izveštaje svojim
2 pretpostavljenima?

3 O: Što se tiče izveštaja, postojali su dežurni u... bio je dežurni u
4 brigadi koji je bio zadužen da svakoga dana šalje kratke izveštaje komandi
5 divizije u početku, a posle komandi korpusa.

6 P: Šta je sve bilo navedeno u tim dnevnim izveštajima?

7 O: U tim dnevnim izveštajima bili su bitni događaji i nešto ako se
8 desilo u toku tog dana, a u početku dok smo bili u Jasenovcu, uglavnom najviše
9 oko materijalnog obezbeđivanja jedinice jer nije bilo nekih borbenih dejstava.

10 P: Trebalo je ovo pitanje još i ranije da Vam postavim zbog Sudskog
11 veća. Možete li da nam kažete gde se nalazi Jasenovac?

12 O: Jasenovac se nalazi preko reke Save, severno od Banjaluke, neposredno
13 uz reku Savu.

14 P: U kojoj se zemlji danas... to jest... to je danas Hrvatska, je li
15 tako?

16 O: Danas... na teritoriji Hrvatske.

17 P: Sada bih želela da se osvrnem na pitanja koja se tiču discipline.
18 1991. godine, ko je bio odgovoran za disciplinu u okviru brigade?

19 O: U toku 1991. kad sam... u toku 1991. u Jasenovcu normalno da sam bio
20 odgovoran ja kao komandant brigade.

21 P: Ukoliko se neko sumnjičio za to da je načinio disciplinski prekršaj,
22 kakav bi onda postupak bio pokrenut?

23 O: Pa, nije... Uglavnom, dešavali su se disciplinski prekršaji manjeg
24 značaja tako da sam ja preduzimao disciplinske mjere pošto nije bilo proglašeno
25 ratno stanje.

26

27

28

29

30

1 P: Kažete da su to bili manje ozbiljni disciplinski prekršaji. Šta se
2 događalo recimo u slučaju da dođe do nekog ozbiljnijeg disciplinskog prekršaja,
3 recimo da jedan od oficira ili vojnika odbije da se povinuje neposredno izdatom
4 naređenju?

5 O: Nisam imao tih slučajeva. Vojnici i starešine su me poštovali i
6 izvršavali moja naređenja.

7 P: Dobro, možda se to Vama nije dogodilo u Jasenovcu, ali tokom Vaše
8 prethodne karijere u okviru JNA, kakav bi se postupak primenjivao ukoliko bi
9 neko, na primer, odbio da se povinuje neposredno izdatom naređenju?

10 O: Nisam imao ni jedan slučaj u svojoj vojničkoj karijeri da mi je neko
11 odbio da izvrši naređenje.

12 P: Da li znate za nekog drugog oficira koji možda nije imao toliko sreće
13 kao Vi i koji jeste bio prinuđen da izrekne takve mere za takav slučaj?

14 O: Pošto ste pitali mene, ja sam odgovorio za sebe, a sad mogu reći za
15 druge da je postupak takav da se onda ide preko pretpostavljenog starešine,
16 podnosi se prijava i onda se po svojoj nadležnosti više komande ili sud vojni to
17 rešavaju.

18 P: Da li je postojao neki pravni postupak u kome je učestvovalo vojno
19 tužilaštvo?

20 O: Vojno tužilaštvo je učestvovalo uglavnom ako se radi o težim
21 prekršajima, o krivičnom delu, recimo ranjavanju, ubistvu i tako dalje. Onda je
22 vojno tužilaštvo to rješavalo.

23 P: U oktobru 1991. godine JNA je učestvovala u borbama u Hrvatskoj, je
24 li tako?

25 O: Da.

26 P: Da li ste Vi lično učestvovali u borbenim dejstvima u Hrvatskoj?

27

28

29

30

1 O: Moja je brigada bila angažovana u Jasenovcu na obezbeđenju spomen
2 obeležja gde je stradalo mnogo Srba u Drugom svjetskom ratu, tako da mi nismo
3 izvodili dejstva na toj teritoriji nego smo samo branili taj spomenik.

4 P: Da li ste znali za slučajeve kada su policija i vojska učestvovala u
5 borbenim dejstvima u Hrvatskoj?

6 O: Pa smatram da nisam nadležan da dajem te ocene. To sam čuo, slušao i
7 tako dalje.

8 P: Kažete da niste nadležni. Hoćete li time da kažete da je u pitanju
9 vojna tajna ili da jednostavno su to stvari koje Vama nisu poznate?

10 O: Pa to su stvari koje meni nisu u cjelini poznate nego to sam čuo na
11 osnovu priča rekla-kazala.

12 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Pukovniče, želeo bih da Vam postavim
13 jedno pitanje kako bi se uverio da smo u potpunosti shvatili kakva su bila Vaša
14 zaduženja u to vreme. Kažete da je 6. brigada dobila naređenje, dobila zadatak,
15 da brani spomen obeležje, spomenik Srbima koji su poginuli tokom prethodnog
16 svetskog rata. Da li Vi hoćete da kažete da je čitava brigada dobila zadatak da
17 brani jedan spomenik u vreme kada se odvijao oružani sukob? Meni to deluje malo
18 preterano.

19 SVEDOK: Ne samo da je bila moja brigada nego... Pazite ovako, ne samo da
20 je bila moja brigada tu, jer ne može se samo spomenik kao jedna zgrada ili nešto
21 da se brani, nego se to brani šire područje. Tako da je bila i brigada iz Dubice
22 angažovana na tom prostoru jer mi smo zauzimali periferiju Jasenovca i malo
23 šire.

24 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Hvala Vam što ste to razjasnili. A
25
26
27
28
29
30

1 kako bismo imali neku predstavu, koliko je ljudstvo bilo u okviru Vaše brigade u
2 to vreme?

3 SVEDOK: Pa u okviru moje brigade bilo je nešto oko hiljadu ljudi, ali je
4 to stanje variralo. Neki su napuštali, odlazili, pa se vraćali i tako.

5 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine.

6 GĐA KORNER: [simultani prevod]

7 P: Da se vratimo sada na pitanje koje sam Vam postavila, odnosno borbena
8 dejstva u kojima je učestvovala policija. Želela bih da znam sledeće, gospodine
9 pukovniče: s obzirom na to da imate veliko iskustvo kao oficir JNA, ukoliko dođe
10 do borbenog dejstva u kojem učestvuju kako vojska, tako i neki delovi policije,
11 ko bi rukovodio, ko bi imao nadležnost da izdaje naređenja?

12 O: Uglavnom, nadležnost je imala vojska, zavisno od čina komandanta koji
13 komanduje.

14 P: Možete li to malo podrobnije da nam objasnite? Kada kažete da je to
15 zavisilo od čina, šta tačno pod tim podrazumevate?

16 O: Pa zavisi, ako je viši čin i ako su veće jedinice angažovane, onda
17 je... su jedinice policije u manjini i onda se taj starešina ili ko rukovodi
18 policijom, pretpotčinjava tome komandantu. A ako bi bile brojnije jedinice
19 policije, a manji deo vojske, onda bi policija preuzimala.

20 P: Da Vam sada postavim sledeće pitanje: mimo sukoba koji je počeo 1991.
21 u Sloveniji i potom u Hrvatskoj, da li ste Vi ikada pre toga imali prilike da

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 budete angažovani bilo u ratnom stanju ili u stanju neposredne ratne opasnosti?

2 O: Ne.

3 P: Što se Vas lično tiče, u ovom vremenskom razdoblju, dakle i dalje
4 mislim na period od oktobra do decembra 1991. godine, osim tokom borbenih
5 dejstava, da li je vojska imala nadležnosti nad policijom dok policija obavlja
6 svoje uobičajene civilne dužnosti - kao što je održavanje reda i mira?

7 O: Ja nisam bio odgovoran za to i ne bi Vam mogao dati tačno gde je,
8 kako regulisano na teritoriji jer ja sam isključivo bio u Jasenovcu i tu sam
9 brinuo o svojim problemima koje sam imao u Jasenovcu.

10 P: Dobro. Da pređemo sada na 1992. godinu. U jednom trenutku u području
11 Sanskog Mosta, gde ste Vi bili stacionirani, postojao je jedan civilni nadležni
12 organ u kojem su učestvovali krizni štab, policija i vojska. Pošto ste bili
13 komandant brigade u tom području, da li ste Vi izdavali naređena policiji?

14 O: Ne. Nisam izdavao naređenja policiji jer nije bilo proglašeno ratno
15 stanje.

16 P: A da jeste bilo proglašeno ratno stanje, da li biste Vi izdavali
17 naređenja policiji u vezi sa time kako treba da obavljaju dužnosti koje nisu
18 borbene prirode, drugim rečima - obične civilne dužnosti?

19 O: Ne bi im naređivao dok, ovaj... obavljaju obične te dužnosti, ali što
20 se tiče ratovanja, izvođenja borbenih dejstava - bih.

21 P: U redu. Hvala Vam. Pukovniče, sada bih želela da se usredsredimo na
22 1992. godinu. 1. aprila 1992. godine, da li ste Vi upućeni u područje Sanskog
23 Mosta?

24 GĐA KORNER: [simultani prevod] Molila bih da pogledamo naređenje,
25
26
27
28
29
30

1 dokument nosi broj 592, po spisku 65ter, a naći ćete pod tabulatorom 2 u ovom
2 registratoru koji je pred Vama, pukovniče. Izvinite, samo čekam da se dokument
3 predoči na ekranu.

4 P: Pukovniče, da li je ovo naređenje koje je potpisao - što vidimo na 3.
5 stranici - general-major Momir Talić?

6 O: Da.

7 P: A datum je 1. april. Ovo naređenje upućeno je komandi 10. partizanske
8 divizije i u njemu piše da 6. partizanska brigada treba da bude povučena iz
9 borbe. Tu se onda navodi čitav niz imena, i potom Vam se izdaje naređenje da
10 budete raspoređeni u Sanskom Mostu, selo Kamengrad. To piše na prvoj stranici,
11 je li tako?

12 O: Da.

13 P: Piše da ste bili u borbama, odnosno da je 6. partizanska brigada bila
14 u borbama. Gde to?

15 O: To je bila obična formulacija. Smatralo se da smo bili u borbenim
16 dejstvima jer smo bili pod naoružanjem i u Jasenovcu gde su povremeno hrvatske
17 snage vršile provokacije i tako da uglavnom, eto na to se odnosi.

18 P: I dalje piše koji će biti Vaši zadaci pošto Vas rasporede na novo
19 mesto. Među njima je obezbeđivanje potpune kontrole nad teritorijom, sprečavanje
20 međunacionalnih sukoba, postavljanje blokada na putevima i obezbeđenje objekata
21 od posebne važnosti.

22 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Gospođo Korner, iz nekog razloga mi
23 ne vidimo tu stranicu na ekranu. Mi zapravo vidimo stranicu 2 i mislim da bi
24 svima bilo korisno ukoliko bi se predočila ova stranica koju Vi čitate.

25

26

27

28

29

30

1 GĐA KORNER: /prevod engleskog transkripta: "Izvinite, stranica 1."/

2 P: Pukovniče, jeste li čuli pitanje? Da li ste videli pismeni primerak

3 ovog naređenja ili Vam je 10. partizanska divizija jednostavno usmeno saopštila

4 da treba da budete razmešteni?

5 O: Ja sam dobio pismeno naređenje, ja mislim da je u komandi brigade, od

6 komande 10. partizanske divizije, i na osnovu tog naređenja sam premestio

7 brigadu 3. na 4. april, na prostor Sanskog mosta.

8 P: U redu. A da li Vam je rečeno da treba da ostvarite punu kontrolu nad

9 teritorijom?

10 O: To je formulacija obično što se koristila u miru na izvođenju vježbi.

11 Međutim, dok nije proglašeno ratno stanje, vojska ne može imati kontrolu nad

12 celom teritorijom nego samo na mjestima gdje su razmeštene jedinice.

13 P: Da li ste se onda raspitivali, s obzirom da nije bilo ratno stanje,

14 zašto Vi treba da ostvarite punu kontrolu nad teritorijom?

15 O: Nisam se raspitivao nego sam na terenu, gdje sam mogao, rješavao što

16 se moglo rešiti.

17 P: Da li ste ikada u tom periodu kojim smo se sad počeli baviti, dakle

18 od aprila do kraja jula 1992., da li ste ikada postavljali pitanja u vezi i sa

19 jednim naređenjem koje ste dobili od svojih pretpostavljenih?

20 O: Sad se momentalno ne mogu setiti da li sam postavljao, verovatno da

21 sam reagovao na svako naređenje koje nije bilo u potpunosti jasno, ali sad Vam

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 to konkretno ne bi mogao reći o kom se naređenju radi.

2 P: Dakle, ako naređenje ne bi bilo potpuno jasno, Vi ste onda reagovali.

3 Dakle, hoćete da kažete, pokušavali ste da dobijete pojašnjenje?

4 O: Da.

5 P: Da. Hvala.

6 GĐA KORNER: [simultani prevod] Časni Sude, molim da se ovaj dokument
7 uvede u spis.

8 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Koliko sam shvatio, taj dokument je već
9 u spisu.

10 GĐA KORNER: [simultani prevod] Hvala.

11 U redu. Pukovniče, kada ste razmešteni u područje Sanskog Mosta, da li
12 ste i dalje pod komandom imali - kao što ste već rekli Vijeću - približno
13 hiljadu ljudi?

14 O: Dolaskom na prostor Sanskog Mosta bilo je hiljadu ljudi, međutim
15 kasnije su dolazili ljudi koji se nisu odazvali mobilizacijama dok se išlo u
16 Jasenovac. Počeli su da dolaze tako da se povećalo brojno stanje brigade.

17 P: A gdje ste bili stacionirani kada ste tamo razmješteni?

18 O: Moja komanda je bila stacionirana u Lušci Palanki. To je 20
19 kilometara od Sanskog Mosta.

20 G. ZEČEVIĆ: [simultani prevod] Izvinjavam se, časni Sude, zbog prekida,
21 ali nije pozvan broj dokaza. Rečeno je da je on već u spisu, ali nismo saznali
22 koji je to broj dokaza. Izvinjavam se, sekretar nije rekao koji je to broj.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Gospodo sekretar, molim Vas, recite.

2 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Časni Sude, dokaz P60.3 je već uveden u
3 spis i to 5. oktobra 2009.

4 GĐA KORNER: [simultani prevod] Molim Vas, pogledajte registrator koji je
5 pred Vama i pod tabulatorom 28 je dokument 3110 po spisku 65ter. Molim da se
6 pozove na ekran.

7 P: U redu, pukovniče. Mislim da nije obilježeno na ovoj karti, ali
8 možete li nam Vi reći gdje je Lušci Palanka?

9 O: Lušci Palanka na ovoj karti bi bila ucrtana ovamo gdje piše Bosanska
10 Krupa. To piše ovde na karti, neposredno tu blizu granice ove koja je povučena,
11 na putu koji vodi Skucani Vaku f prema Bosanskoj Krupi.

12 P: Dakle, Vi ste bili stacionirani na granici između opština Bosanska
13 Krupa i Sanski Most, je li tako, tu je bila Vaša baza?

14 O: Da. Da, to je. Ali više pripada Sanskom Mostu.

15 P: U redu. A koja je bila Vaša zona odgovornosti? Očigledno Sanski Most.
16 Da li su još neke opštine koje se graniče sa Sanskim Mostom spadale u Vašu zonu
17 odgovornosti?

18 O: Po onom naređenju kako je izdato nisu, ni jedna sem Sanskog Mosta.

19 P: Međutim, da li je Vaša brigada na kraju, ja sad idem malo napred u
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 vremenu, također izvodila akcije, operacije, u drugim opštinama?

2 O: Moja brigada kao celina brigade nije nikad izvodila borbena dejstva
3 bilo gde, a jesu pojedini bataljoni po naređenju komande korpusa upućivani na
4 druga ratišta širom Bosne i Hercegovine. Ti su bataljoni pretpotčinjavani
5 komandama taktički i operativnim grupama na delu ratišta.

6 P: U redu. Da li su bataljoni... a prvo nas podsjetite koliko je ljudi
7 bilo u bataljonu?

8 O: Zavisno od bataljona na kojoj je teri... delu opštine formiran, od
9 gustine naseljenosti, brojali su od 350 do 500 ljudi.

10 P: Da li su bataljoni iz Vaše brigade ustvari izvodili operacije, na
11 primer, u Bosanskoj Krupi?

12 O: Ne, kao celina, bataljon ni jedan nije izvodio dejstva u Bosanskoj
13 Krupi, sem jedan deo ljudstva koji je samoinicijativno učestvovao prvog dana
14 borbenih dejstava u Krupi.

15 P: Ljudi koji su bili pod Vašom komandom, na vlastitu inicijativu,
16 samostalno su otišli da se bore u Bosanskoj Krupi, je li tako?

17 O: Da.

18 P: Da li ste Vi uradili bilo šta u vezi s tim?

19 O: Pa nisam uradio jer su oni očekivali kao u Drugom svetskom ratu da
20 mogu Muslimani iz Bosanske Krupe da dođu u njihovo selo i ponovo da pobiju ljude
21 kao što su to uradili u Drugom svetskom ratu, tako da su oni samoinicijativno
22 krenuli da pomognu Krupskoj brigadi.

23 P: Da, ali izvinjavam se, pokušavam samo da shvatim. To su bili ljudi
24 koji su bili pod Vašom komandom, koji su bez ikakvog naređenja - kako kažete -

25

26

27

28

29

30

1 otišli da pomognu Krupi. Da li ste Vi poduzeli bilo kakve akcije za ovaj
2 disciplinski prekršaj?

3 O: Vidite, Vi, ovaj... morate shvatiti da ja nisam imao te ljude na
4 okupu pod svojom komandom, nego su ti ljudi bili kod svojih kuća. Znači, oni
5 nisu mobilisani, nego su bili kod svojih kuća i kad su čuli da se vode borbe oni
6 su krenuli samoinicijativno. Tako da ja nisam mogao da utvrdim ni imena, ni
7 koliko je ljudi bilo, ali sam obavešten da je jedan broj njih učestvovao.

8 P: Izvinjavam se, pukovniče, ali vojna disciplina - kao što ste nam to
9 već objasnili - zar ne bi ovo predstavljalo ozbiljno kršenje vojne discipline?

10 O: U datom trenutku ne.

11 P: Zašto ne, ako su ljudi djelovali samoinicijativno, bez naređenja?

12 O: Ako preti Vama opasnost da bude Vaša porodica ugrožena, onda čovek
13 ima pravo da pokuša da spreči da do toga dođe.

14 P: Možda da, ali niko nije tražio Vašu dozvolu da ode da to uradi, je li
15 tako?

16 O: Pa nije tražio.

17 P: A trebali su, zar ne?

18 O: Pa, da su tražili onda bi verovatno bila kompletna jedinica
19 mobilisana i uključena, ali nije niko tražio i onda su oni samoinicijativno
20 krenuli spontano da se uključe. Koliko su oni učestvovali ja to nemam podatke.

21 P: Ali ako je ono što nam Vi kažete tačno, pukovniče, ljudi su otišli
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 samoinicijativno, Vi niste znali. Vi onda niste uopšte znali koliko ljudi imate
2 pod svojom komandom?

3 O: Pa... u nijednom trenutku ni jedan komandant nije mogô da zna koliko
4 ima ljudi pod svojom komandom jer nije proglašeno ratno stanje, tako da su ljudi
5 posle izvršenja određenog zadatka otpušteni svojim kućama i onda po potrebi
6 ponovno mobilisani. Tako da komandant često puta nije imao ni jedan bataljon na
7 okupu, nego ih je imao negdje na ratištu, a kad se vrate sa ratišta, on je njih
8 otpuštao kućama.

9 P: U redu. Ovaj predmet nije zainteresovan za Krupu, pa ću to ostaviti
10 po strani, ali još jedno pitanje: rekli ste: "Otišli su tamo u slučaju da
11 Muslimani napadnu." Koji procenat pripadnika bataljona u aprilu 1992. godine
12 nije bio srpske nacionalnosti?

13 O: U to... u to vrememe... u to...

14 [Tehnički problemi]

15 G. ZEČEVIĆ: Časni Sude, dok čekamo vezu, ja da iskoristim priliku. Malo
16 sam razmišljao i hteo bih da dopunim moj *objection*, jutrošnji *objection* u vezi
17 ovoga. Vidite o čemu se radi, verovatno me niste shvatili. Ja ne vidim sada
18 kakva je svrha liste u skladu sa pravilom 65ter, ukoliko Tužilaštvo u svakom
19 slučaju može da predočava svedocima dokumenta koja nisu na toj listi. Znači,
20 Odbrana je obavještena tog dana ili dan pre toga da će Tužilaštvo koristiti taj
21 dokument. Taj dokument nije na 65ter listi. To naravno ugrožava Odbranu, časni
22 Sude, zbog toga što mi odbranu koncipiramo na bazi onoga šta stoji u 65ter
23 listi. Ako Tužilaštvo koristi sada neke doka... neke

24

25

26

27

28

29

30

1 dokumente, a neće ih na 65ter listi ili će ih naknadno zatražiti - onda ono
2 ugrožava Odbranu - jer mi nemamo nikakve mogućnosti da u tako kratkom roku, niti
3 uslova, niti dovoljno ljudi, da iznesemo sada neke druge dokumente kojima bi
4 parirali takvom svedoku. Ja sam zbog toga napravio taj prigovor, časni Sude, i
5 mislim da je to zaista ozbiljna situacija za Odbranu. Hvala Vam.

6 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Hvala, gospodine Zečević. Mogu li
7 predložiti da o tome raspravljamo na zatvorenoj sjednici kad budemo imali
8 sastanak po pravilu 65ter.

9 G. ZEČEVIĆ: [simultani prevod] Slažem se, časni Sude. Samo sam htio da
10 dopunim moj prigovor i da to bude jasno u zapisniku šta je suština mog
11 prigovora. Hvala.

12 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Pukovniče, sada je ponovo
13 uspostavljena linija. Bila je prekinuta na kratko vrijeme i sada će tužilac
14 nastaviti sa glavnim ispitivanjem. Ali, pukovniče, mogu li Vas podsjetiti da s
15 obzirom na Vaše zdravstveno stanje, a to je i jeste razlog zbog kojeg danas
16 svjedočite putem video-veze, Vijeće bi željelo da Vas pozove da nam kažete čim
17 osjetite da želite kratku pauzu - u bilo kom trenutku. Po pravilu, naše sjednice
18 traju 90 minuta, tako da pošto smo počeli u 9.00h, napraviti ćemo pauzu u
19 10.30h, a razlog za to je što tehničari moraju da promijene trake na koje
20 snimaju ovaj postupak.

21 Dakle, svakih 90 minuta pravimo pauzu tako da tehničari mogu promijeniti
22 trake, a pauze traju po 20 minuta. Dakle, za 10 minuta ćemo napraviti prvu pauzu
23 koja će trajati 20 minuta i nastaviti ćemo i onda ćemo raditi još 90 minuta, ali

24

25

26

27

28

29

30

1 ako - kao što sam već rekao - u bilo kom trenutku osjetite da Vam treba pauza,
2 bez obzira na ove redovne pauze, odmah nam to recite. Da li ste me razumjeli?

3 SVEDOK: Da.

4 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Hvala Vam lijepo.

5 Gospođo Korner, izvolite.

6 GĐA KORNER: [simultani prevod]

7 P: Pukovniče, pitanje koje sam Vam postavila prije nego što se prekinula
8 veza je: koji procenat ljudi pod Vašom komandom, približno, nije bio srpske
9 nacionalnosti početkom aprila 1992.?

10 O: To je negde oko dva... dva do tri posto sastava jedinica. Međutim,
11 dobijali su direktivu iz Sarajeva da što pre napuste jedinice kako bi jedinice
12 ostale čisto srpske.

13 P: Dakle, oni koji nisu bili Srbi su dobili naređenje da napuste
14 jedinicu, je li tako?

15 O: Znači, preko svojih organa iz Sanskog Mosta, Muslimana, SDA i ostalo,
16 dobijali su, ovaj... pozivali ih da napuste jedinice 6. brigade i da idu svojim
17 kućama.

18 P: To su bili ljudi koji su bili mobilisani, je li tako?

19 O: Pa oni su ranije bili mobilisani, ali pošto nije proglašeno ratno
20 stanje oni su... neki odlazili, dolazili - kako im je odgovaralo.

21 P: A da li je tačno da ratno stanje nije bilo uopšte proglašeno u
22 periodu u kojem se mi bavimo, 1992. godine?

23 O: Nije bilo proglašeno. Proglašeno je tek u vreme bombardovanja
24 Republike Srpske.

25 P: Da, to je bilo bitno kasnije. Sada bih želela da pogledamo Vašu
26 komunikaciju sa opštinskim vlastima u Sanskom Mostu. Kada ste Vi razmešteni u to
27 područje, da li ste imali kontakte sa vlastima u Sanskom Mostu, dakle Skupštinom
28 opštine?

29

30

1 O: Ja sam imao kontakte sa Skupštinom opštine u Sanskom Mostu prema
2 potrebi, ako sam imao nešto da rešavam sa njima, da upozorim, da im ukažem na
3 neke stvari što sam smatrao, ili ako su me pozvali zvanično na sjednicu
4 Skupštine ili recimo Izvršnog odbora Skupštine.

5 P: Kada ste tek došli u Sanski Most, ko je bio u Skupštini opštine?

6 O: U Skupštini opštine bili su Srbi i Muslimani, 50% Srba, a 50%
7 Muslimana i Hrvata jer je takav odnos stanovništva na teritoriji opštine.

8 P: Izvinjavam se. Pogrešno ste me shvatili. Da li znate imena osoba,
9 dakle osobe koja je bila predsjednik Skupštine opštine?

10 O: Predsjednik Skupštine opštine bio je Rašula Nedeljko, a predsjednik
11 izvršnog odbora Mirza Karabeg.

12 P: Molim Vas pogledajte zapisnik sa sastanka koji je navodno održan 20.
13 aprila, a prisustvovali ste mu Vi, general Talić i predstavnici civilnih vlasti.

14 GĐA KORNER: [simultani prevod] To je dokument koji po spisku 65ter nosi
15 broj... Ne, on je već uveden u spis. To je P60.13.

16 P: To je u tabulatoru 3 u Vašem registratoru, pukovniče, i mislim da
17 morate pogledati stranicu 0379441 na B/H/S-u.

18 GĐA KORNER: [simultani prevod] A u verziji na engleskom - ako bi se
19 pozvala na ekran - stranica 15 i prelazi na stranicu 16. Molim Vas, u verziji na
20 engleskom, 15. stranica. Jedan - pet.

21 P: Da li je to zapisnik, mislim da ste Vi jučer imali priliku da
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 pogledate ovaj dokument - da li je to zapisnik sa sastanka kojem ste Vi
2 prisustvovali zajedno sa generalom Talićem. Zatim, tu je major, da li se on zove
3 Zekaj?

4 O: Zeljaja.

5 P: Zeljaja. Da, i mislila sam da je tako. Dakle, major Zeljaja - da li
6 je on bio stacioniran u Prijedoru?

7 O: Da.

8 P: I kaže se: predstavnici SDS-a, SDA i HDZ-a. Da li je to bio jedini
9 sastanak prije preuzimanja vlasti, jedini kojem je prisustvovao general Talić?

10 O: Ja mislim da je bio jedini kojem je prisustvovao general Talić, ali
11 ja se - kažem - slabo sjećam o čemu se raspravljalo i kako je tekao taj sastanak
12 jer...

13 P: Pitat ću Vas samo za dvije stvari. Dakle, to je jedini sastanak kojem
14 je prisustvovao general Talić. Da li se sjećate zašto je general Talić tog dana
15 došao u Sanski Most?

16 O: Pa, to je u svom normalnom planu rada, kako komandant, da obiđe
17 jedinice i da kontaktira sa rukovodstvom Opštine u Sanskom Mostu.

18 P: Tu se pominje... Ako pogledate nekoliko redaka niže, a to je verzija
19 na engleskom, 16. stranica...

20 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Gospođo Korner, vrijeme je za pauzu.
21 Da li želite...

22 GĐA PREVODILAC: Gospođa Korner nije uključila mikrofon.

23 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Onda ćemo sada napraviti pauzu na 20
24 minuta i nastaviti sa radom u 10.50h..

25

26

27

28

29

30

1 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite, molim.
2 ... Početak pauze u 10.28h
3 ... Sednica nastavljena u 10.53h
4 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite, molim.
5 Izvolite, sedite.
6 GĐA KORNER: [simultani prevod]
7 P: Pukovniče, čekali smo da se dokument pojavi na monitorima u sudnici,
8 ali zamolila bih Vas da pogledate deo kada je neko pozvao, mislim da govori
9 Redžo, to je na početku stranice 16 u engleskom i kaže se da je pročitao
10 proglase stranaka od 15. aprila 1992. godine i da postoji sporazum da se
11 sprovede podela u Opštini. A onda stoji zahtev. No, pre nego što pređemo dalje,
12 ko je bio taj Redžo?
13 O: Redžo je bio predsednik stranke SDA.
14 P: To je znači Rašula, je li tako?
15 O: Ne, ne. Rašula je bio predsednik SDS-a, Srpske demokratske stranke.
16 A ovaj je bio Redžo, muslimanske.
17 P: Izvinite, potpuno ste u pravu. Kako se on prezivao?
18 O: Redžo Kurbegović.
19 P: Hvala. Na toj istoj stranici, na stranici 16, ali nešto niže, vidimo
20 da govori Mirsad i kaže: "Ishod saradnje je sinoćnji uspeh. Dobili smo telex iz
21 Teritorijalne odbrane u vezi sa mobilizacijom, ali oni su bili u procesu
22 postizanja dogovora. Stranka SDS zauzela je zgradu SUP-a i predsedavajući kaže:
23 'Ovde više za vas nema mesta.'"
24 GĐA PREVODILAC: Prevodioci napominju da nemaju uvid u original.
25 GĐA KORNER: [simultani prevod]
26 P: Da li Vam je bilo poznato da je prethodnog dana Rašula i SDS u
27
28
29
30

1 celini, preuzeo zgradu Opštine?

2 O: Ja sad, nije to, ovaj... Ja ne znam kojeg dana, ali po dogovoru,
3 znači dogovoru...

4 P: Dan je 20. april.

5 O: Ja ne mogu da Vam potvrdim koji datum...

6 P: Da, ali da li Vam je bilo poznato da je prethodnog dana došlo do
7 preuzimanja vlasti, odnosno do preuzimanja opštinske zgrade i da je ovu zgradu
8 preuzeo SDS?

9 O: Pazite ovaj... pustite me da Vam, ovaj... to kratko odgovorim. Ja sam
10 bio prisutan kad su se dogovorili i podijelio se MUP. Oni su imali sastanak, ne
11 znam koji je dan bio i dogovorili se da se MUP podijeli. Srbi su trebali da
12 ostanu u zgradi MUP-a gdje su bili, a Muslimani, njihov deo MUP-a trebao je da
13 ide u ŠIT Sana, to je jedno preduzeće. Međutim, kad su se oni razišli, nije niko
14 razoružan, nije hapšen, Muslimani su otišli u zgradu Opštine i zaposjeli su
15 zgradu Opštine. To je tako bilo.

16 P: Mirza, to je u stvari gospodin Karabeg, je li tako?

17 O: Mirza, Mirza Karabeg je bio predsjednik Izvršnog odbora. Znači,
18 pomoćnik Rašuli.

19 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Gospodine svedoče, samo trenutak. Treba
20 nešto da raspravimo u sudnici.

21 G. ZEČEVIĆ: [simultani prevod] Časni Sude, strana 28, 20 red. Ovde
22 stoji: Srbi su otišli u zgradu Opštine i preuzeli je, a ja mislim da je svedok
23 izjavio nešto drugo.

24

25

26

27

28

29

30

1 GĐA KORNER: [simultani prevod]

2 P: Pukovniče, postavlja se jedno sporno pitanje u vezi sa Vašim
3 prethodnim odgovorom. Vi ste objasnili na koji način je trebalo da bude
4 premešten muslimanski deo MUP-a u ŠIT Sanu, a onda, kako stoji u našem zapisniku
5 izjavili ste sledeće: "Srbi su otišli u zgradu opštine i preuzeli je." Da li je
6 to ono što ste Vi izjavili?

7 O: Ne. Ja nisam izjavio da su Srbi otišli u zgradu opštine i preuzeli
8 je, nego Muslimani. Znači, MUP Muslimana, otišli su u Opštinu i zauzeli zgradu
9 Opštine.

10 P: U redu. Dakle, pošto je muslimanski MUP ostao bez SUP-a, onda su oni
11 preuzeli opštinsku zgradu. Je li to ono što Vi kažete?

12 O: Zgradu opštine. Da.

13 P: Stvarno? Pa o čemu onda govori gospodin Karabeg kada kaže: "uspeh
14 prethodne večeri". Šta je on tačno pod tim podrazumevao?

15 O: Pa on je hteo da kaže da je uspeh za njih što su ušli u zgradu
16 Opštine.

17 P: Uspeh? Da li je to ono što piše u izvornoj verziji?

18 O: Ja izvornu verziju što je napisano...

19 P: To je deo teksta koji sada gledate. Šta tačno piše u izvornoj verziji
20 da je izjavio gospodin Karabeg? Budite ljubazni pa pročitajte taj deo.

21 O: Da vidim samo gdje... Mirza. Rezultat saradnje sinočnjeg... Ja ne
22 znam kako...

23 P: Dobro.

24 O: Meni je to nejasno.

25 P: Želela bih da pronađete onaj deo kad Vi uzimate reč. To je nešto malo
26 dalje. Vidite li svoje ime? Mislim da se to nalazi na stranici 00379442. A u
27
28
29
30

1 verziji na engleskom to je strana 17.

2 Jeste li našli deo kada Vi uzimate reč, pukovniče Basara?

3 O: Nisam našao nego Vam ja kažem ono što sam doživeo, jer je MUP
4 muslimanski otišao u zgradu Opštine i to stalno...

5 P: Ne, ne. Dobro, tako Vi kažete. No budite ljubazni, pogledajte deo
6 kada Vi uzimate reč. To je iza ovog dela koji smo maločas proučili. To je na
7 onoj stranici koju sam već ranije navela, 00379442. To je broj koji je pečatom
8 utisnut na tu stranicu. I tu je zabeleženo da ste Vi nešto izjavili. Ja bih s
9 tim u vezi želela da Vam postavim pitanje.

10 O: Nismo, za sad nismo pronašli.

11 GĐA KORNER: [simultani prevod] Molim Vas, možete li da pronađete taj deo
12 u izvornoj verziji na B/H/S-u.

13 SVEDOK: Evo, našao sam, ovaj...

14 GĐA KORNER: [simultani prevod]

15 P: Vi kažete sledeće: "Vojska nije dobro postupila u odnosu na SUP." Šta
16 ste tačno pod tim podrazumevali, gospodine?

17 O: Ja ne vidim ovo... da vojska nije... ja ovde vidim...

18 P: Onda, molim Vas da Vi pročitate taj deo. Vidite li mesto gde piše
19 Vaše ime?

20 O: Piše "Basara Branko ovde", pa u zagradi piše "Redžo", "Muja Redžo" da
21 nije... nije dobro da sa vojskom...

22 P: Ne, ne... Malo više na istoj stranici postoji jedan red u kojem
23 stoji: "pukovnik Basara".

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ne znam. Ne mogu da nađem to.

2 P: To je 10 redova ispod početka stranice u ovoj beležnici koja na vrhu
3 piše broj četiri. A ERN broj je 00379442.

4 O: Ne znam šta je to ovaj zapisao da sam ja rekao da nije armija dobro
5 uradila oko SUP-a. Mislim, ne znam na što se to odnosi. Mi nismo mogli sprečiti
6 da se oni podele i oni su se po dogovoru podelili. Šta je ovaj što je pisao to,
7 na što je mislio - ja ne znam.

8 P: Da, ali ovde se navodi da ste Vi to izjavili. Pre svega, da li ste Vi
9 uopšte izjavili nešto slično?

10 O: Gde se mogu sada sjetiti da li sam ja to tada izjavio? Mislim... to
11 je toliko godina prošlo i on je sad to napisao tu i sad da se ja setim da je on
12 to... da sam ja to stvarno rekao. Ja samo iznosim moje mišljenje.

13 P: Da li ste Vi 20. aprila 1992. godine bili mišljenja da je vojska
14 trebalo da spreči podelu MUP-a?

15 O: Nisam bio jer nismo imali na to pravo. Oni po dogovoru mogli su da se
16 podele.

17 P: Sada Vas molim da pogledate šta kaže general Talić. To je na istoj
18 stranici u verziji na B/H/S-u, isti ERN broj nosi, ali je to strana pet u
19 dnevniku, četvrti red odozdo. Strana 17, ista stranica kao i prethodni citat.
20 Pri dnu stranice 17, verzija na engleskom. General Talić kaže:

21 "JNA će garantovati mir građanstvu i bezbednost imovine. Mi tražimo Vašu
22 pomoć. Ne zovite nikoga u pomoć jer ćete u protivnom imati Kupres, Bosanski Brod
23 i Vukovar."

24

25

26

27

28

29

30

1 Vidite li te reči?

2 O: Vidim, ali ne mogu da Vam tvrdim da je...

3 P: Dovořite rećenicu, molim Vas.

4 Kada je general Talić ovo izjavio: "Ne zovite bilo koga u pomoć inače će

5 doći do Kupresa, Bosanskog Broda i Vukovara", na šta je on tačno mislio kada je

6 to rekao?

7 O: Ja Vam to ne mogu reći jer se ne sjećam uopšte da je on to rekao.

8 G. CVIJETIĆ: Ajde neka nešto prevodioci kažu samo da vidimo da li imamo

9 prevod. Bilo šta da kažu.

10 GĐA PREVODILAC: Prevodioci vrše proveru tona.

11 Da li sad čujete?

12 G. CVIJETIĆ: Pa neku probu nek izvrši, jedan, dva, tri, jedan, dva, tri.

13 Bilo šta neka kažu prevodioci.

14 GĐA PREVODILAC: Jedan, dva, tri, da li nas čujete?

15 G. CVIJETIĆ: Nisam ja.

16 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Branilac traži od prevodioca da nešto

17 kažu kako bi on mogao da potvrdi da čuje prevod. Izgleda da je problem rešen.

18 Hvala Vam.

19 GĐA KORNER: [simultani prevod]

20 P: Pukovniče, izvinite zbog ovog intermeca. Dakle, ovde stoji: "Nemojte

21 nikoga pozivati u pomoć." Kome se on obraća u tom trenutku? Srbima, Muslimanima,

22 Hrvatima ili svima?

23 O: Ja mislim da se obraćao po /nerazgovetno/, ali ne mog... ne mogu ja u

24

25

26

27

28

29

30

1 ime njega da tvrdim šta je on mislio, ali ja zaključujem da se obraćao svima.

2 P: "Doći će do Kupresa, Bosanskog Broda, Vukovara." Šta se dogodilo na
3 ovim mestima?

4 O: Pa, izvođena su borbena dejstva. Znači, došlo je do sukoba između,
5 kod Kupresa Hrvata i Srba, gore u Vukovaru znate i tamo. Tako da su bile velike
6 žrtve i onda je on upozoravao i jedne i druge da pokušaju da reše to sa
7 dogovorom sami to. Tako je meni bar bilo prisutno na tom sastanku.

8 P: Dakle, Vama nije delovalo da je to neka pretnja koja je upućena
9 isključivo Hrvatima i Muslimanima. Da li je to ono što hoćete da kažete?

10 O: Ja sam... ja sam Vam rekao da se uopšte ne sećam da je on to izjavio.
11 Prema tome, ne mogu sada ni davati ocjenu kome je on to uputio kao pretnju.

12 GĐA KORNER: [simultani prevod] U redu. Ovaj dokument je već dokazni
13 predmet. Sada Vas molim da pogledate sledeći dokument. On se u Vašem
14 registratoru nalazi pod tabulatorom četiri, a nosi broj 605 po spisku 65ter, i
15 ustvari ovaj dokument je već usvojen u spis. To je dokazni predmet P60.6.

16 P: U pitanju su zaključci kriznog štaba od 28. aprila i tu se građanima
17 naređuje da predaju oružje, a također ima govora i o letelicama. U stvari se
18 izgleda izdaje naređenje za obaranje aviona. Da li ste od bilo koga dobili
19 naređenje da otvorite paljbu i oborite letelice koje nisu nosile oznaku JNA?

20 O: Ne, nisam dobio nikakvo naređenje nit sam to činio.

21 P: A onda u tački četiri piše da Krizni štab Srpske opštine Sanski Most
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 treba da se sastane komandantom 6. krajiške brigade, pukovnikom Basarom i počne
2 rešavati odnos između oružanih formacija srpske Teritorijalne odbrane i
3 Jugoslovenske armije.

4 Da li je održan takav sastanak?

5 O: Ne sjećam se uopšte da je održan tako da nemam predstavu o tome.

6 P: A šta je to trebalo da se rešava između JNA i Teritorijalne odbrane?

7 O: Pa tre...trebalo je verovatno da se rešava komandant štaba TO bio je
8 Halilović Nijaz, Musliman, i najverojatnije da su oni hteli... Srbi da postave
9 Srbina za komandanta Teritorijalne odbrane, pa su vjerovatno u tom cilju htjeli.
10 Međutim, ja u tome nisam uopšte učestvovao i ne sećam se uopšte toga.

11 P: A da li je tog muslimanskog komandanta TO zamenio Srbin?

12 O: Jeste posle, samo se ne sećam kog datuma je to bilo.

13 P: Pošto je ovaj dokument već dokazni predmet, želela bih da se sada
14 pozabavimo još jednim sastankom koji je održan 14. maja. Nalazi se pod
15 tabulatorom 6, a nosi broj 796 po spisku 65ter. Imali ste prilike da pregledate
16 ovaj dokument jučer, zar ne, pukovniče Basara?

17 O: Ovaj dokument jučer nisam pogledao tako da sad ga prvi put vidim.

18 P: Pa zar niste imali prilike da pregledate ovaj dokument u prisustvu
19 istražitelja, Paula Gradyja, i to jučer?

20 O: Ja sam jučer dosta dokumenata pregledao, ali se ovoga ne sjećam da
21 sam ga pregledao. Da li sam prevrnuo zajedno sa nekim dokumentom, ali sad nemam

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 utisak da sam ga jučer gledao.

2 P: Ali postavljena su Vam pitanja u vezi s ovim dokumentom tokom
3 razgovora koji je sa Vama vođen 2002. godine. No, nebitno.

4 Ovaj sastanak koji je održan 14. maja sa predsjednicima Opština u zoni
5 odgovornosti divizije, u pitanju je 30. partizanska divizija, ovom sastanku
6 prisustvovao je pukovnik Stanislav Galić. Da li je u pitanju čovek koji je posle
7 postao general Galić koji je učestvovao u opsadi Sarajeva?

8 O: Da.

9 P: Među prisutnima ste i Vi?

10 O: Da.

11 P: Komandant štaba TO Ključ, predsednik Skupštine opštine Ključ, Donji
12 Vakuf, Mrkonjić Grad, Bugojno, Šipovo i najzad je tu gospodin Kalabić. A zbog
13 čega gospodin Rašula nije prisustvovao ovom sastanku, ili bilo ko drugi iz
14 Sanskog Mosta?

15 O: Pa, gospodin Rašula nije prisustvovao zato što je Sanski Most van
16 područja sa koga se formira ta divizija. Jer Rašula pripada području pod
17 komandom 10. divizije, a ovo je 30. divizija.

18 P: A u tom slučaju, zbog čega ste Vi prisustvovali sastanku?

19 O: Ne znam zbog čega su mene pozvali tu. Najverovatnije što su očekivali
20 da ću ja moći da pomognem u tome sastanku nešto.

21 P: A zar to nije bilo zbog toga što ste - kao što vidimo - pod delom
22 Ključ, kao komandant 6. partizanske brigade zapravo delovali u Ključu? Zapravo
23 dva bataljona?

24 O: Ne nisam ja delovao uopšte u...

25 P: Ako pogledate ovaj deo dokumenta gde je podvučena reč Ključ, to je
26
27
28
29
30

1 druga strana u verziji na engleskom. A takođe u pitanju je druga strana u
2 verziji na B/H/S-u.

3 O: Ja Vam samo mogu objasniti. Pa ja Vam mogu objasniti da su mene
4 najverovatnije pozvali zbog toga što je u Jasenovcu iz Ključa bilo negdje oko
5 stotinu ljudi pod mojom komandom tako da su oni od mene zatražili pomoć kad su
6 preuzimali vlast, tako da sam ja došao i obezbedio... Znao sam da će preuzeti
7 vlast i došao sam, obezbedio, da ne bi došlo do sukoba i do krvoprolića. I to se
8 desilo sve bez da je neko uhapšen, ubijen ili bilo šta. I ja se više nisam
9 angažovao na prostoru Ključa.

10 P: Idemo korak po korak. Ako pogledamo zapisnik svega što je rečeno o
11 Ključu, jedinice 5. korpusa i 9. korpusa, bataljon 6. partizanske brigade i 1.
12 partizanske brigade obezbeđuju Ključ. I Vi ste zapravo otišli tamo da pomognete
13 SDS-u da preuzme vlast?

14 O: Da.

15 P: Da li ste dobili naređenje da tako postupite?

16 O: Nisam dobio od nikoga naređenje, nego sam u želji da sprečim
17 međunacionalne sukobe, želio da doprinesem tome da se bezbolno, jer sam znao da
18 će obavezno preuzeti vlast... Da nisam došao najverovatnije da bi došlo do
19 krvoprolića. Mojim dolaskom, mog jednog bataljona, uspio sam da sprečim da do
20 toga dođe.

21 P: Dakle, u ovom slučaju Srbi su protivzakonito preuzeli vlast u Ključu.
22 Ili je to zapravo to učinio SDS?

23 G. KRGOVIĆ: [simultani prevod] Prigovor, časni Sude. Sugestivno pitanje.

24

25

26

27

28

29

30

1 Ovo nije unakrsno ispitivanje.

2 GĐA KORNER: [simultani prevod] Pa nije sugestivno pitanje. Pukovnik je
3 ovo već izjavio i sam. Dakle, niti je ovo pitanje za unakrsno ispitivanje, niti
4 je sugestivno.

5 P: Da li je to tačno, pukovniče?

6 O: Ja nisam merodavan da dajem procenu.

7 P: Dobro. Ali kažete da niste dobili bilo kakva naređenja, uputili ste
8 svoj bataljon kako biste sprečili krvoproliće u Ključu. A zbog čega bi, po Vašem
9 mišljenju, došlo do krvoprolića?

10 O: Pa najverovatnije da bi došlo do krvoprolića jer bi se Muslimani
11 suprotstavili, ili bi neke paravojne snage za koje ja nisam znao, ali verujem da
12 su postojale, mogle da počine određene zločine. Znači, da dođe do odmazde,
13 hapšenja i tako dalje. Međutim, nije došlo ni do hapšenja, ni do ubijanja i
14 smatram da je to bilo humano i ljudski da ja to uradim.

15 P: Očigledno ste smatrali da treba da uputite taj bataljon u Ključ da
16 biste im pomogli u preuzimanju vlasti.

17 O: Ja sam uputio bataljon ne da preuzmu vlast.

18 /govornici govore istovremeno/

19 Moj cilj nije bio upućivanje bataljona da oni preuzmu vlast, nego da se
20 spreči krvoproliće.

21 P: Dva dana pre toga Vi ste znali da je došlo do proglašavanja VRS-a,
22 Vojske Republike Srpske. Je li tako?

23 O: Ne sjećam se.

24 P: Dobro, ali čak i ako se ne sećate datuma...

25

26

27

28

29

30

1 Da li ste znali da je Skupština bosanskih Srba donela odluku da formira
2 vlastitu vojsku?

3 O: Pa saznao sam kasnije, ali u to vreme nisam znao.

4 P: Dobro. Ali samo malo, Vi tako kažete. Međutim, da pogledamo dalje
5 zapisnik sa ovog sastanka. Strana 3 u verziji na engleskom, a mislim da je
6 također u pitanju strana 3 na B/H/S-u. Zanima nas stav koji počinje rečima: "Na
7 tom sastanku...".

8 "Doneta je odluka da se oružane snage Krajine zovu Vojska Srpske
9 Republike...", i onda sad preskačemo jedan deo.

10 "Strateški ciljevi formulisani na sastanku sednice u Banjaluci su
11 izneti."

12 Da li se Vi sećate da ste čuli za ovih šest strateških ciljeva?

13 O: Ja se uopšte ne sećam tih ciljeva, a ne sećam se ni toka sastanka.
14 Mislim, jedino na osnovu ovoga što pročitam, a diskutujem sa Vama jer to je
15 davno bilo. Ja sam to zaboravio tako da Vam ja uopšte ne mogu reći šta je
16 iznešeno, šta su oni napisali, jer bi... ne bi bila istina.

17 P: U redu. Želela bih da Vam postavim jedno pitanje s ovim u vezi. Po
18 Vašem mišljenju, s obzirom na to da ste Vi vojnik sa velikim iskustvom u Armiji,
19 da li je bilo moguće da dođe do državnog razdvajanja tri nacionalne zajednice, a
20 da pri tom ne dođe do krvoprolića?

21 O: U početku sam mislio da može doći do toga i pokušavao sam u Sanskom
22 Mostu da se dogovore i predlagao da im ja Podgrmeč obezbedim i da ljudi tu žive

23

24

25

26

27

28

29

30

1 kao što su do sada živeli. Međutim, kad se desilo u Sarajevu, u Dobrovoljačkoj
2 ulici kad su napali jedinicu sa generalom Kukanjcem i nanijeli im velike
3 gubitke, onda se videlo da do toga nije moguće da dođe.

4 P: Postalo je to očigledno poprilično brzo. Govorim o maju mesecu. Je li
5 tako?

6 O: Pa ja Vam navodim samo da od onog trenutka, a dok nije to bilo ja
7 sam... i dalje sam se ja na teritoriji borio da dođe do krvoprolića. /sic/

8 GĐA KORNER: [simultani prevod] Novi dokument nije u sudskom spisu. Molim
9 da se usvoji u spis.

10 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] To će biti dokazni predmet P105, časni
11 Sude.

12 GĐA KORNER: [simultani prevod]

13 P: To se odigralo 14. maja. Sada bih želela da pogledate dokument od 21.
14 maja. Nalazi se pod tabulatorom 5, u Vašem regulatoru, a nosi broj 1597, po
15 spisku 65ter. To je dokument iz komande 1. krajiškog korpusa od 21. maja.
16 Potpisao ga je pomoćnik komandanta za moral, na trećoj stranici, verzija na
17 engleskom, je taj potpis, pukovnik Vukelić. Da li ste poznavali pukovnika
18 Vukelića?

19 O: Poznavao sam ga iz viđenja. Par puta sam ga, ovaj... video na
20 sastancima, ali nisam sa njim neposredno sarađivao i ne znam ga, što kažu, malo
21 bolje.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Očigledno on u okviru svojih dužnosti izdaje ovaj konkretni dokument.
2 Molim Vas da pogledate na drugoj stranici u verziji na engleskom, a mislim da je
3 to također na drugoj stranici u verziji na B/H/S-u... ne, to je na dnu verzije
4 na B/H/S-u.

5 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Gospođo Korner, transkript je na mom
6 ekranu stao. Ne znam za ostale.

7 GĐA KORNER: [simultani prevod] I kod mene.

8 [Pretrեսno veće i sekretar se savetuju]

9 GĐA KORNER: [simultani prevod] Da li znamo zašto je stao? Ne.
10 Pretpostavljam da se to i dalje kuca pa ćemo na kraju to dobiti.

11 P: Dakle, na dnu prve stranice na B/H/S-u, a na vrhu druge stranice na
12 engleskom.

13 "Državotvorni srpski narod koji živi na oko 65% teritorije i predstavlja
14 preko 35% stanovništva Bosne i Hercegovine mora se izboriti za potpuno
15 razgraničenje sa muslimanskim i hrvatskim narodom i formirati svoju državu. Tek
16 nakon toga moći će da odlučuje sa kim i kako će da se udružuje i povezuje. Oni
17 ne žele ništa što je tuđe, ništa što nije bilo njihovo vjekovima, ali ne daju ni
18 pedalj svoje vlastite teritorije."

19 Prvo, recite nam, kao komandant, da li ste Vi dobili ovaj dokument.

20 O: Ja ga lično nisam dobio, ali najverovatnije je dobio moj... Lično ga
21 nisam dobio ali naj... najverovatnije da ga je primio moj pomoćnik za politički
22 rad u brigadi i da me je vjerovatno upoznao sa sadržajem što se odnosilo na moju
23 brigadu.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Da, piše: "poslati svim jedinicama korpusa". Komandant, odnosno
2 pomoćnik komandanta za moral, pukovnik Vukelić, da li je on trebao ovlaštenje od
3 generala Talića da pošalje ovakav dokument?

4 O: Pa on je trebao ovlaštenje od Talića i to je verovatno bio stav te
5 čitave komande, a taj stav je dobiven od rukovodstva, verovatno, gore, više
6 komande.

7 P: Stav koji je ovde izražen da državotvorni srpski narod koji živi na
8 65% teritorije, i tako dalje, i tako dalje, čiji je to stav?

9 O: Pa to je stav bio tada političkog rukovodstva Republike Srpske koji
10 se prenosio jedinicama.

11 P: Da li je to bio stav s kojim ste se Vi lično slagali?

12 O: Ja se uopšte nisam slagao sa ratom i sa ostalima... ovaj stav morao
13 sam da prihvatim jer je takvo...

14 P: Rekli ste da je to bilo politički?

15 O: Da.

16 P: Da je to bilo političko rukovodstvo... A kakav je bio odnos između
17 političkog rukovodstva i vojske?

18 O: To meni nije poznato jer ja nisam saradivao gore sa vrhom, ovaj...
19 politike Republike Srpske, tako da ne mogu o tome da se izjasnim.

20 P: Da ali, da li je vojska, na osnovu Vašeg iskustva, oficira sa dugim
21 iskustvom, da li je vojska bila obavezna da izvrši volju političkog rukovodstva?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Pa, vojska je bila obavezna da izvrši jer je predsjednik SDS-a
2 Karadžić bio ujedno i predsjednik Republike Srpske i ujedno vrhovni komandant
3 vojske.

4 P: I još jedan paragraf, molim Vas, na stranici 3 u verziji na engleskom
5 i mislim da je na dnu stranice 2 u verziji na B/H/S-u i to je paragraf koji
6 počinje riječima: "Svoj narod će štiti i braniti...", posljednji paragraf, da
7 li vidite taj paragraf?

8 O: Vidim.

9 P: "...od svih opasnosti i pomagati mu u nevoljama. Neprijatelja će tući
10 u oružanoj borbi, a prema zarobljenim i ranjenim pripadnicima neprijatelja, kao
11 i prema civilnom stanovništvu postupit će vojnički, civilizovano i humano prema
12 normama međunarodnog ratnog prava."

13 Prvo, ko je neprijatelj?

14 O: Pa... Prvo, ko je neprijatelj? Vidi se da je tu ko je došao u sukob
15 sa srpskim narodom, a to su Muslimani i Hrvati. Znači to su faktički postali
16 Muslimani i Hrvati.

17 P: Možda je to očigledno.

18 O: Njihove jedinice.

19 GĐA KORNER: [simultani prevod] Izvinjavam se, moja greška. Ne gledam dok
20 svjedok govori.

21 P: "...i ponašat će se prema ranjenim, zarobljenim i ranjenim
22 pripadnicima neprijatelja kao i prema civilnom stanovništvu. Postupat će
23 vojnički, civilizovano i humano..."

24

25

26

27

28

29

30

1 Da li je to ono što se desilo, pukovniče Basara? I da se pri tome
2 konkretno bavimo Sanskim Mostom.

3 O: To je zavisilo od svakog komandanta i određenih struktura na terenu,
4 znači organa opštine...opština, kako se ko odnosio prema tom zadatku.

5 P: Molim Vas, ja se bavim događajima u Sanskom Mostu koji su bili
6 neposredno u Vašoj zoni odgovornosti. Da li su Vaši vojnici postupali prema
7 zarobljenim i ranjenim pripadnicima neprijateljskih snaga, kao i civilnom
8 stanovništvu, na vojnički, civilizovan i human način?

9 O: Meni, koliko je poznato, znači velika većina pripadnika, onih koji su
10 stvarno bili pripadnici brigade, oni su se tako ponašali. Međutim, bilo je nekih
11 izuzetaka za koje se zna i tu su preduzimane određene mere.

12 P: U redu. Možete li nam nešto reći o nekom od tih incidenata za koje
13 kažete da su opšte poznati?

14 O: Recimo, opšte poznat je slučaj u selu Kijevci, zaseok Kenjari.

15 P: Šta se tamo desilo?

16 O: U tom selu, komandant bataljona koji je bio na tom prostoru
17 razgovarao je sa Muslimanima i njih, negdje 17, 18 je prihvatilo da dođu u
18 bataljon kod njega. I on im je obećao da će dobiti oružje i uniformu. Međutim,
19 usledilo je razoružanje sela Hrustovo gdje su ubijena njegova dva vojnika kad su
20 prišli selu. U međuvremenu neko je te vojnike, odnosno Muslimane koji su čekali
21 da se on vrati, pobio. Jedan je uspio da pobjegne i najverovatnije da on je

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 rekao... komandant bataljona je znao ko je to učinio, on je te uhapsio i predao
2 ih u Sanski Most, MUP-u Sanski Most.

3 P: Sačekajte trenutak. Ti ljudi koji su ubili ljude u Hrustovu, ti
4 ubijeni su bili civili, je li tako?

5 O: Bili su civili i čekali su da obuku uniformu i dobiju oružje da dođu
6 u sastav bataljona.

7 P: A umesto toga su ih ubili ljudi koji su bili pod Vašom komandom, je
8 li tako?

9 O: Pa... da, on... to su ljudi koji su i ostali da ih tu čuvaju, bili su
10 iz tog bataljona.

11 P: I Vi kažete da su počinioci uhapšeni i da su predati SUP-u?

12 O: Jesu predani, pošto mi nismo imali zatvor gdje bi ih mogli smjestiti,
13 oni su predati MUP-u Sanski Most.

14 P: A šta se s njima tamo desilo?

15 O: To nije mi poznato.

16 P: A da li ste preduzeli korake da osigurate da se oni krivično gone,
17 odnosno da im se sudi? Tim ubicama.

18 O: Smatrao sam da kad su oni predati, ovaj... stručnim organima MUP-a,
19 da će to sve da ide po daljem toku, tako da nisam ja neke intervencije pravio
20 jer sam imao drugih obaveza. Sâm sam bio u brigadi tako da su i aktivnosti bile
21 veće i nisam imao ni vremena da se sa pojedinim slučajevima mnogo angažujem, a
22 da zanemarim druge, da opet dođe do nekih zločina i tako dalje.

23 P: U redu. To je slučaj u Hrustovu. Šta se desilo na Vrhpoljskom mostu?

24 O: Na Vrhpoljskom mostu desilo se to da je, koliko sam ja mogao da
25
26
27
28
29
30

1 istražim, kad su se civili povlačili iz Hrustova, jer je komandant bataljona dao
2 pre nego što je krenuo, pošto su mu dva vojnika ubijena, da se stanovništvo
3 preko mosta na Vrhpolju izvuče prema Sanskom Mostu. Međutim, jedna grupa, nisam
4 mogao nikako da utvrdim odakle je bila, da li je bila od Ključa, odakle je bila,
5 ona se tu našla i pobila je određen broj tih civila. Međutim, ja sam kasno
6 stigao na taj most i kad sam stigao posle sam doveo svoju policiju i sprečio
7 dalje ubijanje, a oni su pobjegli u... prema Ključu tamo, u šumu neku.

8 P: Samo trenutak, da idemo korak po korak.

9 U redu. Bojim se da to nije sasvim jasno. Rekli ste da su civili bježali
10 iz Hrustova jer su mjesto napali pripadnici Vaše brigade, je li tako?

11 O: Nisu napali, to nisam rekao, nego su se, pošto su dva vojnika ubijena
12 iz zasjede tu u tom selu kad su pošli da oduzimaju oružje, i onda je komandant
13 povuko malo nazad vojsku i dao dva sata vremena svim civilima koji ne žele da se
14 bore da napuste, prema Sanskom Mostu, Hrustovo. I oni koji su... nisu rešili da
15 se bore i oni su krenuli i izvlačili se prema Hrus... ovaj, Sanskom Mostu, preko
16 mosta. E jednu grupu koja je tako išla, nepoznata grupa, najverovatnije neka
17 paravojna, pobila je tu na mostu.

18 P: Komandant je povukao svoje vojnike i dao vremena civilima da odu jer
19 je Hrustovo trebalo napasti. Zato su civili trebali da odu?

20 O: Da.

21 P: A kada su ti civili stigli do mosta, da li je oko tog mjesta bilo
22 policije?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Bio je punkt sa, da li je to bilo tu iz tih sela, uglavnom pripadali
2 su MUP-u Sanski Most. Ali su oni bili jedno, tako jedno pet... 100 metara bili
3 su od mosta.

4 P: A pripadnici MUP-a Sanski Most koje su bili nacionalnosti?

5 O: Pa to su bili većinom Srbi. Ja ne znam da, nije mi poznato da je bio
6 neki Musliman, ali...

7 P: Dakle, rekli ste da je bio kontrolni punkt sto metara od mosta.

8 O: Od mosta.

9 P: Ti Muslimani iz Hrustova su prošli kroz taj kontrolni punkt, je li
10 tako?

11 O: Pa koji su htjeli da... da se izvlače, oni su otišli prema Sanskom
12 Mostu, ovamo ovim selima, prema Sanskom Mostu.

13 P: Dakle, prošli su kroz kontrolni punkt?

14 O: Pa jedna grupa nije jer je pobijena na mostu.

15 P: A ko ih je pobio, šta ste rekli?

16 O: Pa nisam mogao nikako da utvrdim, a ni policija koja je bila tu na
17 punktu nisu poznavali te ljude, tako da su oni pobjegli, ima jedna šuma tamo
18 prema Ključu. Oni su pobjegli tamo. Kad su čuli da ja dolazim, oni su se
19 razbežali tako da nismo uspeli da uhvatimo nikoga od njih.

20 P: Kao što sam rekla, Vi ste došli tamo da biste vidjeli te ljude koji
21 su pobijeni.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

- 1 O: Da, stigao sam ali kasno.
- 2 GĐA PREVODILAC: Sačekajte, molim Vas, da se završi prevod pitanja.
- 3 GĐA KORNER: [simultani prevod]
- 4 P: Da li ste stigli na vrijeme da vidite kako ljude ubijaju, kako su ih
5 prisilili da skoče u rijeku i pucaju na njih?
- 6 O: Ja sam bio jedno možda otprilike 200 metara kad su oni već tukli dole
7 po vodi, pucali i ja sam onda požurio. Verovatno je neko povikao: "Stiže
8 pukovnik!" I onda je nastalo... nastalo bežanje tih ljudi tako da nisam... ja
9 dok sam stigao do mosta, oni su već pobjegli bili.
- 10 P: Kada ste Vi stigli, da li su s Vama bili Vaši ljudi?
- 11 O: Sa mnom je bio samo vozač, a na mostu su bila dva vojnika iz brigade,
12 pratioci načelnika štaba, koji su držali oružje o desno rame i po meni nisu
13 učestvovali u toj pucnjava, ali su uporni bili i izjavljivali da ne poznaju te
14 ljude koji su to napravili.
- 15 P: Da li ste pozvali policiju da uhapsi te ljude?
- 16 O: Pa nisu ih mogli uhapsiti zato što su pobjegli u šumu.
- 17 P: Izvinjavam se. Zašto policija koja je, pretpostavljam, tamo imala
18 vozilo nije mogla da krene u potjeru za njima, bilo pješice ili u vozilima?
- 19 O: Pa nisu mogli da krenu za njima, ovaj... jer moja policija je stigla
20 kad sam je ja kasnije pozvao. A ovi sa punkta nisu imali vozilo, nisu imali
21 ništa.
- 22 P: Da li su imali oružje na kontrolnom punktu?
- 23 O: Pa imali su oružje na kontrolnom pu...punktu.
- 24 P: Koliko ste Vi mogli da vidite, na kojoj god da ste bili udaljenosti,
25 da li je policija pokušala da zaustavi ubice ovih civila, odnosno ubistvo ovih
26 civila?
- 27
- 28
- 29
- 30

1 O: Pa, čujte. To je bilo potpuno nemoguće. To se munjevito desilo. Oni
2 su tu grupu odvojili kao ekstreme, jer je bio jedan Musliman na mostu koji je
3 govorio koji od njih su imali oružje i koje su sakrili navodno oružje. I oni su
4 odvojili te ljude i niko nije očekivao. I oni su to munjevito napravili tako da
5 ovi sa punkta nisu uopšte uspjeli da ih... nisu mogli da reaguju, nisu znali šta
6 je očekivati od njih, tako da se to iznenada desilo. I došlo je do bežanja tako
7 da ništa nismo mogli, ni oni, niti bilo ko da uradi.

8 P: Ako Vi niste bili prisutni i vidjeli ste to samo sa udaljenosti, kako
9 znate da su ti ljudi navodno izdvojeni jer nisu predali svoje oružje?

10 O: Pa taj Musliman koji je ostao da stoji na tome mostu, on je to meni
11 izjavio. A on je isto izjavio da ne pozna te ljude koji su to napravili, da nisu
12 sa toga prostora.

13 P: A koliko je ljudi približno ubijeno tom prilikom?

14 O: Pa ja mislim negdje oko 15-ak ljudi, tako... ta je grupa bila.

15 P: Ne više od toga?

16 O: Ne znam ja tačno, ali meni je tako rečeno. Jer oni su skočili u vodu
17 i onda su...

18 P: Šta ste uradili u vezi sa tim tijelima, sa tijelima tih ljudi?

19 O: To je poslije vršena sanacija i Civilna za... Civilna zaštita Sanskog
20 Mosta je... nez... negdje je to... te leševe sahranila. Tako da oni su vršili
21 sanaciju bojišta.

22 P: Gdje su oni zakopani?

23 O: Nisam ja provjeravao tako da ne znam.

24 P: Dakle, nikada niste ništa čuli o tome da su ta tijela ekshumirana iz
25 masovne grobnice pod mostom?

26 O: Nisam čuo. Najverovatnije su odma' tu ih sahranili, ali ja nisam

27

28

29

30

1 ništa čuo o tome, tako da ne bi' Vam mogao reći.

2 P: U redu. Pitat ću Vas onda za jedan posljednji incident.

3 SUDIJA DELVOIE: [simultani prevod] Izvinjavam se, gospođu Korner.

4 Gospodine svjedoče, koliko je tamo bilo počinioca, manje-više?

5 SVEDOK: Pa bilo je jedno sedam, osam otprilike, kako sam ja ono na

6 brzinu video.

7 SUDIJA DELVOIE: [simultani prevod] Da li su bili u uniformama?

8 SVEDOK: Imali su one maskirne uniforme.

9 SUDIJA DELVOIE: [simultani prevod] U redu. Hvala.

10 GĐA KORNER: [simultani prevod]

11 P: Šta se desilo na mjestu koje se zove Klevići, ako sam to dobro

12 izgovorila? Ili Klivći? U jednoj garaži.

13 O: Imaju Kijevci, ali za taj slučaj u garaži ne znam. Nije mi poznato.

14 P: Gdje su ubijeni članovi jedne porodice, i to šire porodice? Da li se

15 sjećate bilo čega u vezi s tim?

16 O: Ja se ne sjećam. Niko me o tome nije obavestio, ali po mojoj... kad

17 sam od istražnih organa čuo da je tu počinjen zločin, najverovatnije da se radi

18 da oni nisu se vjerovatno povukli sa toga rejona nego su se sakrili u tu garažu.

19 I ako je neko naišao od, bilo boraca, il' onih koji su posle toga obilazili

20 teren i gledali gdje ima šta da se opljačka, možda su ba... Kad su čuli da neko

21 govori i nisu znali o kome se radi i bacili bombu unutra i nešto, pa pobili celu

22 familiju. Jedino tako sam zaključio, ali konkretno ne znam ništa drugo.

23 P: Moglo se bilo šta desiti, ali da li je to incident u kojem ste Vi na

24

25

26

27

28

29

30

1 bilo koji način bili angažovani?

2 /governici govore istovremeno/

3 O: Ja koliko mi je poznato u tom incidentu nisam... nisam bio angažovan.

4 I ne znam tačno da se ni desio.

5 P: Da li su osobe koje su to izvršile bile dio brigade?

6 O: Pa to, navodi se što god se desilo, znate, što se god desilo na

7 tom...

8 Dobro, oni kažu: "ljudstvo 6. brigade." Međutim, često puta to nije

9 činilo ljudstvo 6. brigade nego oni koji su koristili prisustvo 6. brigade.

10 P: A na koga mislite pod tim?

11 O: Pa čujte, mislim, brigada kad završi, recimo, oduzimanje oružja. Ona

12 se povlači sa tog terena i ljudi obično idu svojim kućama. E onda neke naoružane

13 grupe ili pojedinci, ili ko dolazi... A najčešće dolaze radi pljačke. E onda

14 recimo oni mogu da počine neke zločine, a onda, pošto se zna da je tu bila 6.

15 brigada, pripisuje se 6. brigadi. Međutim, ispitujući, utvrđujući, bilo je teško

16 doći do toga ko je to počinio.

17 P: Da li je bila Vaša odgovornost kada ste, kao što ste rekli, kada je

18 razoružano selo da se pobrinete da se obezbijedi imovina kuće i slični objekti,

19 dakle sve što je ostalo da se obezbijedi?

20 O: Pošto nije proglašeno ratno stanje, obično vojnici znaju da postoje

21 akcije, oni odlaze svojim kućama, i onda niko njih nije ni mogao da je hteo da

22 zadrži da to obezbeđuju. Oni su odlazili svojim kućama. Tako da pošto nije

23 proglašeno ratno stanje, ja u tom vremenu nisam ni smatrao da je moja obaveza da

24 obezbeđujem ce...celu teritoriju.

25 P: A čija je to bila odgovornost, pošto ste Vi razoružali selo ili pošto

26 bi civili otišli, pošto je predstojao napad, čija je onda bila odgovornost da se

27

28

29

30

1 uveri da neće doći do pljačke i ubistava?

2 O: Pa pošto su civili trebali da napuste, ovaj... napuste selo, da se
3 izvuku, a izvođena su borbeno dejstva, onda se smatralo da više tu i nema
4 civila. Znači, ostaju samo objekti i te objekte normalno da bi trebalo da
5 obezbeđuju opštinski, znači, organi. Znači, opština koja je imala stvarnu vlast
6 na tom čis...čitavom prostoru. E, sad se postavlja...

7 P: A kažete da su se oni povlačili pre borbenih dejstava. Da li hoćete
8 time da kažete da je u svakom slučaju razoružavanja bilo i borbenih dejstava?

9 O: Nije bilo u svakom slučaju. Bilo je samo u Hrustovu i u Mahali gdje
10 su dali oružani otpor.

11 P: Izvinite, maločas sam Vas prekinula. Da se pozabavimo onda Mahalom.
12 Mahala je granatirana, je li tako? Ovo doduše jeste sugestivno pitanje, ali o
13 tome imamo veliki broj dokaza. Pukovniče, možete li da odgovorite? Da li me
14 čujete?

15 O: Čujem, čujem. Samo pitanje koje je.

16 P: Mahala je granatirana, je li tako?

17 O: Da.

18 P: Nisam sigurna da je Veće već pogledalo kartu Sanskog Mosta.

19 GĐA KORNER: [simultani prevod] Molila bih da se predoči dokument 3152 po
20 spisku 65ter.

21 P: Pukovniče, molim Vas da pogledate kartu koja se nalazi na kraju Vašeg
22 registratora iza broja 29, tabulatora 29.

23 Da li biste mogli da nam kažete gde se nalazi Mahala, naravno ako to
24 svedok uopšte može da učini? Izgleda da postoji još jedan primerak karte. Molim

25

26

27

28

29

30

1 Vas da označite na karti gde se nalazi Mahala i da onda to podignete i pokažete.
2 O: [obeležava]
3 GĐA KORNER: [simultani prevod] Da li se svedok poslužio crvenom olovkom?
4 P: Da, to je to. Hvala Vam.
5 GĐA KORNER: [simultani prevod] Časni Sude, pre nego što pređemo na
6 sledeću temu, molila bih da se usvoji u spis jedan niz dokumenata. Poslednji
7 dokument koji smo proučili pre ovog poslednjeg molila bih da se usvoji u spis.
8 On nosi broj 1597 na spisku 65ter.
9 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] To će biti dokazni predmet P106.
10 GĐA KORNER: [simultani prevod] Osim toga i ova karta. Predlažem isto
11 usvajanje u spis.
12 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Usvaja se u spis.
13 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] To će biti dokazni predmet P108.
14 GĐA KORNER: [simultani prevod] Postoji neoznačena karta i označena
15 karta.
16 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Neoznačena karta nosi broj P107, časni
17 Sude.
18 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Mislim da je vreme za pauzu, gospođu
19 Korner.
20 GĐA KORNER: [simultani prevod] Pa, za 10 minuta.
21 [Pretresno veće i sekretar se savetuju]
22 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Ipak ćemo pokušati da radimo punih 90
23
24
25
26
27
28
29
30

1 minuta kao što je to i predviđeno.

2 GĐA KORNER: [simultani prevod]

3 P: Pukovniče, Mahala je u stvari sastavni deo grada Sanskog Mosta, je li

4 tako?

5 O: Da.

6 P: A da li su Mahalu granatirale jedinice pod Vašom komandom?

7 O: Jedinice su granatirale sa minobacačima jer su dva minobacača preko

8 reke Sane sa pravca Vrhpolja otvorile vat... dva... otvorili su vatru po

9 jedinicama koje su pošle da oduzimaju naoružanje. I pružen je oružani otpor iz

10 Mahale.

11 P: Mahala je uglavnom, i u stvari gotovo u potpunosti bilo područje

12 Sanskog Mosta naseljeno Muslimanima. Je li tako?

13 O: Da.

14 P: Pružen je određeni otpor i zato su Vaše jedinice granatirale Mahalu.

15 Možete li da nam kažete kakvim ste se oružjem služili prilikom ovog

16 granatiranja?

17 O: Minobacačima 82 milimetra.

18 P: I još nekim drugim možda?

19 O: Pa ima 82 i 60, tol'ko, manji još od ovih.

20 P: Da li su i takvi korišćeni?

21 O: Pa korišćeni su, kažem, minobacači 82 i 60 milimetara.

22 P: A kakav je bio ishod ovog granatiranja?

23 O: Pazite ovako. Granatiranje je počelo, dato je stanovništvu tri sata

24 da se izvuku iz Mahale oni koji ne žele da se bore. I to je stanovništvo se

25 izvuklo i ono je obezbeđeno sa borcima 6. brigade. Znači, niko nije stradao ko

26

27

28

29

30

1 nije želio da se bori. Jesu oštećeni neki objekti i to, mislim, dok su se
2 odvijala borbena dejstva tako da, uglavnom stanovništvo se, imalo tri sata
3 vremena da se izvuku iz Mahale, da napuste Mahalu.

4 P: Civili su izgubili život u ovom granatiranju. Je li to tačno?

5 O: Nisam razumeo pitanje.

6 P: Civili, dakle ne naoružani ljudi i ne borci, civili su izgubili život
7 usled ovog granatiranja. Je li to tačno?

8 O: Nemam podataka koliko je njih izgubilo život nit' me ko o tome
9 izvestio. Uglavnom, izvukli su se. Međutim, mogô je neko biti sa oružjem iako je
10 bio u civilnom odijelu.

11 P: Po završetku granatiranja, kao što ste čini mi se nešto ranije
12 pomenuli, kuće su zapaljene. Je li tako?

13 O: Pa nisu sve zapaljene. Zapalje... zapalilo se par kuća od
14 granatiranja, dok recimo kasnije u toku noći najverovatnije da je došlo do... do
15 paljenja. Znači, pošto je vojska napustila Mahalu.

16 P: Nemojte, molim Vas, pukovniče, koristiti izraz "verovatno". Da li je
17 Vama bila poznata činjenica da su tokom noći bezmalo sve kuće u Mahali
18 zapaljene?

19 O: Bilo mi je posle dva dana, jer ja sam se sa vojskom uveče povukao
20 prema Lušci Palanki i onda sam posle tek, drugi dan, saznao da je dosta kuća u
21 Mahali zapaljeno.

22 P: A ko je bio odgovoran za zaštitu Mahale pošto ste Vi povukli svoje
23 ljudstvo?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Pa ja sam Vam već rekao. Pošto nije proglašeno ratno stanje, ja nisam
2 imao u svojoj nadležnosti da neprekidno čuvam i obezbeđujem teritoriju. Znači,
3 to je bila opština. Imala je svoje organe i to je bila njena nadležnost jer ja
4 sam bio mirnodopski komandant.

5 P: Da, ali Vi ste održavali veoma tesnu saradnju sa nadležnim organima u
6 opštini, zar ne, pukovniče?

7 O: Pa nisam. Ja sam saradivao onoliko koliko sam morao i imao potrebe.

8 P: Da li ste Vi bili član, ustvari, Kriznog štaba Sanskog Mosta?

9 O: Ne, nisam bio.

10 P: Vi se dakle ne biste saglasili da ste bili stalni član Kriznog štaba
11 Sanski Most?

12 O: Pa ja se sa mnogim stvarima nisam saglašavao /nerazgovetno/. Da, da.
13 Ja se nisam saglašavao sa mnogim stvarima, ali one su se dešavale.

14 P: Ne, ne. Ukoliko bi u nekom dokumentu pisalo da ste Vi bili stalni
15 član Kriznog štaba Sanski Most, da li Vi tvrdite da takav podatak nije tačan?

16 O: Ja dobrovoljno nis... Može me imenovat ko god hoće s čim, ali ja
17 nisam prihvatio da budem stalni član Kriznog štaba.

18 P: Želela bih da sada pogledamo, u ovih nekoliko minuta pre pauze,
19 dokument od 30. maja. Taj dokument se nalazi iza tabulatora 8, u Vašem
20 registratoru, a on nosi broj 604, po 65ter.

21 GĐA PREVODILAC: 614, ispravka prevodioca.

22 GĐA KORNER: [simultani prevod]

23 P: Vidite li da tu piše da je reč o sastanku Kriznog štaba Sanski Most i
24 postoji jedan spisak sa 12 osoba koje imaju jasno ocrtane rejone delatnosti?

25

26

27

28

29

30

1 Vidite li svoje ime pod brojem 10?

2 O: Vidim ja svoje ime, ali to je neko bez mog... moje saglasnosti i mog
3 odobrenja mene stavio tu pošto sam ja nekad pozivan da prisustvujem sednicama
4 tog Kriznog štaba. Ali ja nisam nikom dao ovlaštenje da on mene uvrsti u Krizni
5 štab jer smatrao sam da ja tu ne pripadam.

6 P: Vi dakle jeste prisustvovali sastancima, ali Vam nije bilo poznato da
7 ste član Kriznog štaba. To je ono što hoćete da nam kažete. Je li tako?

8 O: Ja sam svakom prisustvovanju smatrao da prisustvujem organima
9 Opštine, a ne Kriznog štaba. Jer za mene kad je formirana Opština srpska, ja
10 više nisam smatrao da je to Krizni štab. Oni su mogli da ga zovu kako hoće, ali
11 su tu bili organi Opštine i ja sam dolazio na te sastanke.

12 P: Kada ste prisustvovali ovim sastancima, da li je načelnik policije u
13 Sanskom Mostu bio prisutan, Mirko Vručinić?

14 O: Pa nekim sastancima smo prisustvovali zajedno, i on i ja, nekima ja.
15 Većinu sastanaka nisam prisustvovao tako da Vam ne mogu reći. Možda par
16 sastanaka da je on bio prisutan sa mnom.

17 P: Vi ste ga prilično dobro poznavali, zar ne? On je u svoje vreme bio
18 obaveštajni oficir u vojsci, JNA.

19 O: Mirka sam poznavao odlično i smatram da je u celini sledio ono što je
20 radio u brigadi kao obaveštajni oficir i da je i dalje korektno obavljao svoj
21 posao.

22 P: Da li ste mu ikada, u bilo kom trenutku, rekli nešto slično ovome:
23 "Slušaj, sva ova mesta su razorili onog trenutka kada sam ja povukao vojsku. Da
24 li ćeš bilo šta preduzeti da zaštitiš ovo područje, kao što je na primer
25 Mahala?"

26

27

28

29

30

1 O: Nisam, ovaj... To mu nisam govorio jer nisam imao, što kažu, ni... ni
2 kad da se posvetim, bilo samo nekom objektu.

3 GĐA KORNER: [simultani prevod] Molim da se ovaj poslednji dokument
4 usvoji u spis, 614 po spisku 65ter.

5 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Da.

6 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] To će biti dokazni predmet P108, časni
7 Sude.

8 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Gospođo Korner, da Vas podsjetim da
9 ste već do sada upotrijebili dva sata i 12 minuta, tako da Vam je ostalo nešto
10 malo više od 15 minuta.

11 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Izvinjavam se, časni Sude. Ovo je
12 dokazni predmet P109.

13 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Pauza je 20 minuta.

14 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim ustanite.

15 ... Početak pauze u 12.19h

16 ... Sednica nastavljena u 12.43h

17 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite, molim.

18 Izvolite sjesti.

19 GĐA KORNER: [simultani prevod] Časni Sude, ja sam još jednom provjerila
20 svoja dokumenta i iako ću voditi kroz mnogo dokaza, zamolila bih Vas još za pola
21 sata. Ja imam četiri dokumenta, ali sve su to vrlo važni dokumenti. Gospodin
22 Cvijetić je u pravu. Ovo ide mnogo sporije ovim putem. Prvobitno sam rekla
23 četiri sata za ovog svjedoka, i onda sam to skratila.

24 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Treba Vam još pola sata?

25 GĐA KORNER: [simultani prevod] Da, umjesto 15 minuta. Dakle, trebam 15
26 minuta više od onoga što mi je ostalo. Ne 45 minuta, samo još 15 minuta više.

27 P: Pukovniče, prije pauze smo govorili o nazivu sela u kom su ljudi
28
29
30

1 ubijeni u garaži. To je selo Kenjari. Da li se sjećate toga?

2 O: Ja mislim da nije selo Kenjari. Kenjari je ona grupa što ih je
3 ostavio komandant bataljona. A ovo, ne znam... sad ste rekli neko drugo selo
4 koje meni nije poznato.

5 P: U redu. Onda molim da sada pogledamo, da se pozabavimo pitanjem
6 paravojnih snaga koje ste Vi pokrenuli. Da li ste Vi čuli za grupu koja je sebe
7 nazivala Srpske odbrambene snage, SOS?

8 O: Da.

9 P: Da li ste znali ko su bile njihove vođe?

10 O: Pa znao sam da je glavni vođa bio, zvali su ga Njunja. Međutim,
11 njegovo pravo ime da li je Šavović, Savović ili Dušan da l' mu je ime. Ali je
12 bio prisutan i na sjednicama u Skupštini opštine, tako da je on potpuno normalno
13 učestvovao u svemu.

14 P: Da li ste bili iznenađeni kada je vođa paravojne grupe učestvovao na
15 sjednicama Skupštine opštine?

16 O: Pa šta sam mogao tu da učinim ako mu predsjednik Opštine i ostali
17 dozvoljavaju da učestvuje, ja sam isto prisustvovao tako da nisam ovaj... mogao
18 ništa da tu uradim, a smatrao sam, pošto je...

19 /govornici govore istovremeno/

20 P: Izvinjavam se. Stalno Vas prekidam. Da li mislite na sjednice
21 Skupštine opštine ili na sjednice Kriznog štaba?

22 O: Ja to zovem sve sjednice Skupštine opštine, a Kriznog štaba... za
23 mene nije uopšte postojao kad je formirana Opština.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: A da li ste znali da je ta grupa SOS činila zločine protiv civilnog
2 stanovništva, nesrpskog stanovništva?

3 O: Ja nemam tačne dokaze o tome koje su oni zločine počinili tako da Vam
4 o tome ne mogu konkretno ništa reći.

5 P: Bez obzira da li ste imali dokaz ili ne, da li ste čuli da su činili
6 zločine protiv nesrpskog stanovništva?

7 O: Ja samo znam da su oni pravili priličnu galamu i zastrašivali
8 muslimanski narod, a konkretno ne znam na koje se zločine to odnosi.

9 P: Pre nego što Vam pokažem još četiri dokumenta koja se bave
10 aktivnostima brigade, mogu li Vas pitati sljedeće: džamije u Sanskom Mostu su
11 bile uništene u tom periodu. Mislim pri tome na opštinu, ne samo grad, zar ne?

12 O: Džamije su sve uništene jer se nisu mogle sačuvati. Ko ih je stvarno
13 rušio, nisam mogao nikako da dokažem niti da utvrdim.

14 P: A bez obzira da li ste mogli da dokažete ili ne sa sigurnošću, možete
15 li nam reći da li su ljudi koji su uništili džamije bili pripadnici Vaše
16 brigade?

17 O: Pa ja sam naređivao komandantima bataljona na čijoj su se teritoriji
18 nalazile džamije da odrede ljude i da obezbede džamije. Međutim, u toku noći
19 dođu sa strane, ne zna se da li su iz sastava brigade ili ne, stave čarape na
20 glavu i razoružaju te ljude i sruše džamiju. A ti koji su ljudi pored džamije
21 čuvali, i ako znaju ko je to uradio, nisu smjeli da kažu jer su se plašili da im

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 neko ne pobije porodice i da njih ne likvidira. Tako da se uopšte nije moglo
2 utvrđivati ko je stvarno srušio koju džamiju.

3 P: Da li ste Vi imali načelnika štaba koji se zvao Brajić?

4 O: Imao sam načelnika Brajić Veljko. On je bio komandant štaba i nije
5 hteo da prizna da je on, faktički, ovaj... Ja sam sumnjao da je naredio da se
6 sruši džamija u Mahali. Međutim, na kraju nisam mogao stvarno da utvrdim je li
7 on naredio ili nije.

8 P: A zašto ste sumnjali da je on osoba koja je naredila da se uništi
9 džamija u Mahali?

10 O: Sumnjao sam jer sam prisutan bio, a njemu sam dao da rukovodi sa
11 vezom i ono i kad je džamija, primetio sam kad je ona srušena da se on nasmejao.
12 Tako da sam otprilike posumnjao da bi on mogao biti taj koji je znao o tome da
13 će ona biti srušena.

14 P: Da li ste vi naredili da se obavi bilo kakva istraga u vezi sa ovim
15 namjernim razaranjem džamija i posebno u vezi sa čovjekom za kojeg ste sumnjali
16 da je to naredio, dakle načelnikom štaba?

17 O: Nisam, ovaj... naređivao. Nisam imao ljude sposobne za neke posebne
18 istrage jer to su sve bili rezervni sastav koji... gdje nije bilo stručnih ljudi
19 koji mogu to da urade.

20 P: U redu, pukovniče. Molim Vas da sada pogledate dokument koji ćete
21 naći iza tabulatora 16 u Vašem registratoru, a to je dokument koji nosi broj 644
22 po spisku 65ter. I molim Vas, u verziji na B/H/S-u pogledajte stranicu
23 2300491737, a u verziji na engleskom treba nam stranica 37.

24

25

26

27

28

29

30

1 Da li... Ovaj cijeli dokument se zove "Informator SDS Sanski Most" i
2 izdat je na praznik Svetog Petra 1992. Da li znate koji je to bio dan kada je
3 bio Sveti Petar, slava Svetog Petra 1992.?

4 O: Ja sam ateist tako da ovo... Ateista tako da uopšte ne pratim te
5 praznike i ne znam koji je dan.

6 P: U redu. Ovo je dio tog dokumenta i naslov je: "Aktivnosti 6. krajiške
7 brigade po dolasku u Sanski Most." Ostanite na toj stranici i pogledajte treći
8 paragraf od dna.

9 GĐA KORNER: [simultani prevod] A nama treba sljedeća stranica u prevodu.

10 P: Da li vidite paragraf koji počinje riječima: "Brigada je učestvovala
11 u sljedećim akcijama: oslobađanje Bosanske Krupe, oslobađanje i čišćenje
12 Hambarina" - to je u opštini Prijedor, je li tako?

13 O: Da.

14 P: "Stvaranje uslova za preuzimanje vlasti u Ključu, oduzimanje oružja
15 širom opštine, poraz muslimanskih ekstremista u Vrhpolju i Hrustovu, učestvovala
16 u čišćenju cijele teritorije na lijevoj obali Une, u čišćenju područja Sanice,
17 Krasulja, Hrustova i Vrhpolja. Trenutno se izvršava zadatak na obali rijeke." Da
18 li je to tačno ili netačno?

19 O: Ovo je... ovo je netačno zato što, recimo na Krupu je učestvovalo
20 možda 30 do 40 ljudi. U Hambarinama je učestvovao jedan vođ vojne policije koju
21 sam ja poslao za obezbeđenje Prijedora. Tražio je komandant iz Prijedora da

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 pošaljem vod vojne policije. Međutim, taj komandir voda vojne policije, on je sa
2 njima bio tu u Prijedoru, tako da je ovaj ko je to pisao napisao da brigada
3 učestvovala tu i u Kozarcu, tako da je samo jedan vod bio u Prijedoru. Tako da
4 od ovoga skoro... jest ovo da je... da je brigada razoružala, da je oduzela
5 oružje Muslimanima na tom prostoru, to je tačno. Al' ove akcije, znači... nisu
6 tačne.

7 P: Koje akcije nisu tačne?

8 O: Pa ne...ne može se reći ako je jedan vod bio prisutan u Prijedoru da
9 je on učestvovao u Hambarinama, Kozaruši i Kozarcu, 6. brigada. Znači to je samo
10 jedan vod vojne policije bio prisutan u Prijedoru. Tako da su... ovaj koji je to
11 pisao, on je znao da je taj vod otišao pa je onda napisao. Mislim, tako da tu to
12 nije tačno da je 6. brigada.

13 P: U redu. Ali to je bio vod 6. brigade, je li tako?

14 O: Pa da. Vod vojne policije koji je...

15 P: To Vas pitam, o učešću, a ne koliko ih je bilo.

16 O: Pa vod je taj bio u Prijedoru. Meni nije poznato da je učestvovao u
17 oružanim borbama jer sam ga ja poslao da on obezbeđuje Prijedor, grad. Kad ove
18 jedinice odu iz grada da on obezbeđuje grad.

19 P: U ovom trenutku Vas ne pitam za same borbe. Tu jednostavno piše da je
20 brigada učestvovala u sljedećim operacijama, sljedećim akcijama. Ostavite po
21 strani koliko i ko je učestvovao. Da li je to u jednom ili drugom obliku tačno,
22 da je u nekom obliku brigada učestvovala? To je sve što Vas pitam.

23 O: Delimično ima i tačnih podataka, ali 80% su netačni. To je pisao neki
24 novinar.

25 P: U redu.

26

27

28

29

30

1 GĐA KORNER: [simultani prevod] Časni Sude, molim da se cijeli dokument
2 uvede u spis. Koristit ćemo ga i sa drugim svjedocima pa je možda bolje da ga
3 sad odmah uvedemo u spis.

4 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Koliko je dug taj dokument?

5 GĐA KORNER: [simultani prevod] U verziji na engleskom 54 stranice. Ali
6 kao što sam rekla, bavit ćemo se i sa drugim dijelovima ovog dokumenta s drugim
7 svjedocima, pa možda može sad odmah dobiti broj dokaznog predmeta.

8 G. ZEČEVIĆ: [simultani prevod] Izvinjavam se, časni Sude. Koliko sam
9 čuo, svjedok nije potvrdio autentičnost ovog dokumenta. On je rekao da tu ima
10 istine, ima neistine, i da je to uradio neki novinar. Mislím da nije primjereno
11 da se uvodi putem ovog svedoka.

12 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Hvala, gospodine Zečević.

13 Gospođo Korner, odakle je ovaj dokument, porijeklo ovog dokumenta?

14 GĐA KORNER: [simultani prevod] Pa on je zaplijenjen iz kancelarije SDS-a
15 nakon operacije Oluja, kada su oni prešli u Sanski Most, kada su se vratili u
16 Sanski Most.

17 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Pa šta je to? Ko je autor ovog
18 dokumenta?

19 GĐA KORNER: [simultani prevod] Pa mislim... Mislim, ne mogu Vam reći ko
20 je autor, ali očigledno to je dokument SDS-a i može se vidjeti da je izdavač
21 SDS, i to je centar za informacije i unapređenje i promocije. To je na prvoj
22 stranici. Štampano je 300 primjeraka i sličan je dokumentu koji ste vidjeli sa
23 prošlim svjedokom. Najveći dio ovog dokumenta se bavi Kriznim štabom.

24

25

26

27

28

29

30

1 [Sudije većaju]

2 GĐA KORNER: [simultani prevod] Uveden je kao dokaz na suđenju *Brđanin*.

3 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Gospođo Korner, mi vidimo praktičnost

4 Vašeg prijedloga. Ja sam primio k znanju Vaš odgovor na pitanje sudije Harhoffa

5 u vezi sa porijeklom ovog dokumenta. No, bez obzira na to ovaj dokument treba

6 obilježiti u svrhu identifikacije jer pretpostavljamo, na temelju onoga što ste

7 Vi rekli, da će se u jednom trenutku uspostaviti dovoljna veza sa nekim drugim

8 svjedokom koji će doći i onda će moći da se uvede kao dokaz.

9 GĐA KORNER: [simultani prevod] Pa, on je u stvari na spisku po pravilu

10 65ter, za promjenu, i ja sam mislila da će se onda uvesti kao dokaz. Ali u redu,

11 ja ću ga ponuditi na usvajanje sa nekim drugim svjedokom.

12 GĐA PREVODILAC: Sudija Harhoff nije uključio mikrofon.

13 GĐA KORNER: [simultani prevod] Da, molim da se ubilježi u svrhu

14 identifikacije.

15 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Časni Sude, ovaj će dokument biti

16 obilježen u svrhu identifikacije brojem P110.

17 GĐA KORNER: [simultani prevod]

18 P: U redu. A sada Vas molim da brzo pogledate dokument koji se nalazi

19 iza tabulatora 18, u Vašem registratoru 10123. Dok čekamo da se pojavi, to je

20 dokument na kojem je Vaš potpis otkucan, Vaše ime otkucano. Da li je ovo i Vaš

21 potpis na tom dokumentu?

22 O: Da.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Hvala. Molim Vas da sada pogledate u dokumentu izvještaj od decembra
2 1992. o brigadi, paragraf 5 koji ima naziv: "Situacija na teritoriji". To je na
3 stranici 2 verzije na engleskom, i na stranici 3 verzije na B/H/S-u.

4 GĐA KORNER: [simultani prevod] To nije prava stranica. U stvari jeste. U
5 stvari, izvinite. Možemo li, molim Vas, sada da podignemo stranicu da pogledamo
6 paragraf 5 koji se ne vidi u verziji na engleskom. Englesku stranicu, molim.
7 Treba mi paragraf 5, hvala Vam.

8 P: Ovdje se izvještava o situaciji u Sanskom Mostu, pukovniče, i kaže
9 se: "Muslimani i Hrvati su mirni i ne prave nikakve probleme. Vlasti su
10 preduzele sve mjere, a najveći problem su naoružane grupe Srba koje sprovode
11 teror nad muslimanskim i hrvatskim živiljem. Pljačkaju sve što im se nađe
12 dostupno. Bilo je ubistava tako da su neke od tih grupa pohapšene. Naročito ima
13 mnogo šverca, prisvajanja vozila, traktora i drugo."

14 Da li ste Vi uradili bilo šta da spriječite ove grupe naoružanih Srba,
15 paravojne organizacije, da ne teroriju Muslimane i Hrvate?

16 O: Sve što je bilo u mojoj moći ja sam preduzimao. Ali se nije moglo
17 spriječiti. I ovim mojim izvještajem tražio sam pomoć od pretpostavljene komande
18 i o tom...

19 P: Da li ste na bilo koji način pokušali i angažovali svog prijatelja,
20 gospodina Vručinića koji je bio na čelu policije da spriječi ova događanja?

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Ja nisam, ovaj... angažovao Vručinića, ali verovatno da smo, ja se ne
2 sećam, razgovarali prilikom susreta kako to da sprečimo i šta da uradimo. I
3 smatram da je i on učinio, i ja sam, koliko je bilo u našoj moći da se
4 suprotstavimo. Ali je to vrlo teško bilo zbog toga što je... ljudi su bili na
5 velikom prostoru, imali su oružje, i to je vrlo teško bilo utvrditi ko su, i
6 tako dalje.

7 P: Dakle, to je Vaš odgovor praktično na sve, zar ne, pukovniče? Bilo je
8 užasno teško utvrditi tko je šta uradio kako bi se mogli zaustaviti?

9 O: Znači, nemoguće je bilo sprečiti ih da oni to čine. Ono je... trudili
10 smo se da smanjimo broj toga, ali potpuno da sprečimo nismo mogli.

11 P: U redu.

12 GĐA KORNER: [simultani prevod] Časni Sude, ovaj dokument, bojim se, nije
13 na našem spisku po pravilu 65ter, pa molim da se obilježi u svrhu
14 identifikacije.

15 GĐA PREVODILAC: Predsedavajući sudija nije uključio mikrofona.

16 GĐA KORNER: [simultani prevod] Molim Vas da sada pogledate.

17 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Časni Sude, ovaj dokument će nositi
18 broj P111 i bit će obilježen u svrhu identifikacije.

19 GĐA KORNER: [simultani prevod] Hvala.

20 P: Molim Vas da sada pogledate pod tabulatorom 19, pukovniče, dokaz koji
21 nosi broj 10124 po pravilu 65ter.

22 G. ZEČEVIĆ: [simultani prevod] Izvinjavam se, časni Sude. Moram da
23 zamolim još jednu stvar. Već sam uložio prigovor na ovo i saglasili smo se da
24 ćemo o tome govoriti na sastanku po pravilu 65ter. Međutim, moje je pitanje da
25 li je ovaj dokument bio ikada objelodanjen Odbrani? Prilično sam siguran da ga

26

27

28

29

30

1 ja nikad ranije nisam vidio, P111. Jedan problem stvara drugi i problemi se
2 umnožavaju. Dobijamo hiljade problema. Jer ako dokument nije ponuđen na spisku
3 po pravilu 65ter i pokazuje se svjedocima kao što je ovaj, a bez zahtjeva da se
4 izmjeni spisak po pravilu 65ter na odgovarajući način - mi se suočavamo sa
5 ovakvim problemima. Prilično sam siguran, ja i gospodin Cvijetić smo sigurni da
6 nismo nikada ranije vidjeli ovaj dokument. On nama nije objelodanjen. Ne kažem
7 da je to urađeno namjerno, da je to Tužilaštvo namjerno uradilo, ali riječ je o
8 ogromnom broju dokumenata. Hvala Vam lijepo.

9 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Mi smo primili k znanju Vašu
10 primjedbu i kao što sam rekao, detaljno ćemo o tome raspravljati na sastanku po
11 pravilu 65ter.

12 GĐA KORNER: [simultani prevod] Mogu odmah na to odgovoriti. To je dio
13 prve... ono što mi nazivamo zbirka 1. krajiškog korpusa koji je zaplijenjen
14 1998. zajedno sa zbirkom iz CSB-a Banjaluke i svi su u EDS-u. Da li smo mi
15 konkretno objelodanili ovaj dokument, vjerovatno nismo jer sve se nalazi u EDS-u
16 i mi onda ne objelodanjemo takve dokumente. Ono što mi pokušavamo je da mi
17 objelodanimo dokumente koji nisu odmah na raspolaganju.

18 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Shvatam to, ali shvatam i primjedbu
19 koju je iznijela Odbrana jer to jeste na štetu Odbrane - ako se oni iznenada
20 suoče sa dokumentom o kojem su mogli da raspravljaju sa svojim klijentom da su
21 bili upoznati sa činjenicom da će se taj dokument pojaviti.

22 GĐA KORNER: [simultani prevod] Pretpostavljam da je onda pravni lijek za
23 to da ranije damo spisak dokumenata koje imamo namjeru da koristimo i također da

24
25
26
27
28
29
30

1 naznačimo gdje mogu naći te dokumente. Mi to prihvatamo.

2 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] To je još jedno od pitanja o kojima
3 moramo da razgovaramo na ovom sastanku. Mi jednostavno moramo da bolje savladamo
4 funkcionisanje cijelog sistema jer nam stvari izmiču iz ruke.

5 GĐA KORNER: [simultani prevod] Ovo je u stvari objelodanjeno 2. maja
6 2008. godine u zbirci 41, srećom po nas.

7 GĐA PREVODILAC: Gospođa Korner je isključila mikrofona.

8 GĐA KORNER: [simultani prevod] Onda kažu da su to danas podnijeli, a
9 kažu da su to objelodanili tada - tako da je prilično čudan prigovor kad se sve
10 skupa uzme u obzir.

11 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Dobro. Nastavite.

12 GĐA KORNER: [simultani prevod] U redu.

13 P: Pukovniče, izvinjavam se za ovaj prekid. Ovo je bilten 6. krajiškog
14 korpusa od 15. decembra 1992. godine, ratni bilten. Da li je tačno da ste se Vi
15 1992. godine ponovo penzionisali u vojsci?

16 O: Ne, nije tačno, jer ja sam bio penzioner i nisam se mogao... i nisam
17 se mogao ponovo penzionisati.

18 P: U redu. Ako pogledate na sljedećoj stranici, stranici 2 ovog
19 dokumenta, oba dokumenta na 2. stranici, i u engleskoj i u B/H/S verziji, i tu
20 je naslov: "Srećno komandante."

21 "Naš dosadašnji komandant brigade, pukovnik Branko Basara izrazio je
22 želju da zbog zdravstvenih razloga ode na liječenje i time napusti 6. krajišku
23 brigadu."

24 Da li to piše ovde, pukovniče?

25

26

27

28

29

30

1 O: To piše ovde, ali mislim, ja sumnjam u... Ovo je isto pisao neki od
2 novinara, ko je pisao taj bilten, jer on čak ne zna ni kako se zove brigada. On
3 je napisao 6. krajiške lake pešadijske brigade. To nije bio njen naziv. Ona je
4 6. krajiška brigada. Znači on ne zna ni naziv brigade nego je on to ovako pisao
5 i on je uzeo sebi pravo da govori u ime i mene, i Kajteza i sviiju i on je to
6 svojim rečima napisao, tako da ja ovo nisam znao i nije mi bilo nikada prisutno.

7 P: A otkud znate da je to pisao novinar, a ne neki pripadnik Vaše
8 brigade?

9 O: Ovo pripadnik iz moje brigade nije pisao jer bi znao kako se zove
10 brigada.

11 GĐA KORNER: [simultani prevod] Da pogledamo sada stranu 3, deo koji se
12 odnosi na ratne akcije 6. krajiške lake pešadijske brigade. To je dakle strana 3
13 u engleskom, a mislim da je u pitanju strana 2 u verziji na B/H/S-u. Da li je
14 predočena strana 3?

15 P: Stav koji počinje rečima: "Osnovni zadaci 6. krajiške brigade bili su
16 sledeći: održati pod kontrolom teritorij opštine Sanski Most..." i tako dalje.
17 Ovde imamo i koridor se tu pominje: "Pod komandom pukovnika Branka Basare, 6.
18 krajiška laka pešadijska brigada učestvovala je u sledećim akcijama: oslobođenje
19 Bosanske Krupe, oslobođenje i čišćenje Hambarina, Kozaruše i Kozarca, stvaranje
20 uslova za preuzimanje vlasti u Ključu, oduzimanje oružja širom opštine, vojni
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 poraz muslimanskih ekstremista u Vrhpolju i Hrustovu."

2 To je gotovo isto ono što piše i u Informatoru. Dakle, ovi podaci su
3 netočno navedeni i u ovom dokumentu, je li tako?

4 O: Tačno. Da su ti podaci tačni, znate ovaj da bi ja imao...

5 P: Završite rečenicu, molim Vas, prekinula sam Vas.

6 O: Hteo sam da kažem da ti podaci su isto netačni kao i oni u
7 Informatoru, jer je to izgleda pisao maltene isti novinar, tako da ovo šta je on
8 napisao, da sam ja uradio, da sam to uradio, imao bi toliko odlikovanja da ih ne
9 bi mogao nositi. A nisam ni jedno odlikovanje dobio, nit sam pohvaljen. Prema
10 tome, ovo su prilično stvari koje su sa nekim ciljem pisane da se moral kod Srba
11 podigne malo na viši nivo, a to obično se služe mediji.

12 P: Da li je održan neki oproštajni prijem prilikom kojeg su održani
13 govori?

14 O: Nije nikakav prijem nego Kajtez je u sastavu komande, mi smo
15 razgovarali, tako da je on, ovaj... poželio mi sve najbolje i ostalo. E sad da
16 li je tu bio prisutan neki od novinara - ja nemam pojma. Nisam ga zapazio jer ja
17 obično nisam novinarima nikad hteo da dajem bilo kakve izjave i to, tako da mi
18 se čini da je on to napisao sam, kako je on... kako je bio prisutan, kako je on
19 to doživeo i uneo podatke što je on smatrao da treba i tako.

20 P: Posljednje pitanje u vezi sa ovim dokumentom, pošto imam nameru da
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Vam predočim još jedan. Navodi se da ste Vi održali i govor. Ja Vas molim da ga
2 pročitate u sebi i da nam kažete da li je on tu pravilno predstavljen, da li
3 tačno odražava ono što ste izjavili. U prevodu na engleski to je četvrta strana,
4 a u verziji na B/H/S-u šesta strana.

5 O: Ja sam pri... približno nešto rekao. Otprilike to je sadržaj,
6 faktički, kad čitam ovo... nešto sam otprilike kratko tada rekao. Da li sam
7 tačno ovako rekao ili ne, ja se ne sećam. Ali uglavnom - poklapa se sa mojim
8 mišljenjem koje ja mislim o svemu tome.

9 P: U redu.

10 GĐA KORNER: [simultani prevod] Molim da se ovaj dokument označi u svrhu
11 identifikacije.

12 SUDIJA HALL: [simultani prevod] U redu.

13 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Časni Sude, to će biti dokazni predmet
14 P112, označen u svrhu identifikacije.

15 GĐA KORNER: [simultani prevod] Posljednji dokument i posljednji niz
16 pitanja. Dokument nosi broj 10125, po spisku 65ter.

17 P: Kod Vas u registratoru nalazi se iza tabulatora 20. Ovo je dokument
18 koji ste Vi pisali svojeručno. Je li tako pukovniče?

19 O: Jeste.

20 P: Kaže: "Ratni put 6. pešadijske brigade." Molim Vas da pogledate tačku
21 četiri. To je na strani 2 u verziji na engleskom. Mislim da je to strana 2 i u
22 izvornoj verziji. To je pasus koji počinje rečima: "Tokom marta 1991., sukobi
23 između različitih nacionalnosti." Vidite li to mesto?

24 O: Vidim, vidim.

25 P: Eto, otprilike na pola tog pasusa, kaže:

26 "Kada je brigada pristigla na novu teritoriju, Muslimani i Hrvati su
27
28
29
30

1 počeli da se plaše, a Srbi su odahnuli."

2 Ovde vidimo da je obezbeđen puni formacijski sastav bataljona.

3 "Naredili smo Srbima da se brzo naoružaju i izvrše popunu jedinica,
4 pošto je naš zadatak kao jedinica JNA bio da sprečimo sukob između nacionalnosti
5 i pokolj srpskog naroda. Nismo mogli javno da naoružavamo tako da se to radilo
6 duž dve linije. Prva se sastojala u organizaciji i naoružanju srpskog naroda, a
7 druga u pregovorima i ubeđivanju Muslimana i Hrvata da ostanu lojalni i da
8 možemo svi da živimo zajedno. Morali smo da se poslužimo varkom kako bi nam bilo
9 moguće da naoružamo Srbe javno i zakonito..." i tako dalje, i tako dalje.

10 Da li ste Vi ovo napisali?

11 O: Moj rukopis jeste, ali ne vidim ja to što Vi govorite.

12 P: Da li je to bilo tačno?

13 O: Pa nije bilo tačno. Ja sam tada hteo da naoružam, ovaj... i Muslimane
14 i molio sam da oni idu u jedinice. Međutim, oni su to na neki način osporavali
15 jer im je naređeno iz Sarajeva. Tako da, ja ne znam...

16 G. ZEČEVIĆ: [simultani prevod] Izvinjavam se, časni Sude, zapisnik,
17 strana 71, 13. red. Mislim da je svedok rekao nešto drugo. "Istina da je ovo moj
18 rukopis, ali...", i onda ga je tu gospođa Korner prekinula. Tako da mislim da bi
19 bilo dobro da ponovo postavi ovo isto pitanje.

20 GĐA KORNER: [simultani prevod] Pa ne znam šta bi trebalo da ponovo sad
21 tu postavim pitanje. Ja sam pitala: "Da li ste Vi to napisali?" A svedok je
22 rekao: "Ovo je moj rukopis. Tačno, ali ne mogu...".

23 G. ZEČEVIĆ: [simultani prevod] Da, ali onda Vam je rekao da ne može da
24
25
26
27
28
29
30

1 pronađe taj deo koji mu se čita pošto to ovde nije napisano.

2 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] A da li bi možda sekretarijat mogao
3 da obeleži nekom bojom, recimo žutom, taj deo u izvornoj verziji?

4 G. ZEČEVIĆ: [simultani prevod] U pitanju je strana 71, red 13.

5 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Gospodine sekretare, da bi svedok
6 mogao da vidi, da li možete da pronađete ove delove koje je gospođa Korner
7 pročitala na engleskom, da pronađete to u izvornoj verziji da bi to svedok mogao
8 da pronađe.

9 GĐA KORNER: [simultani prevod] Mislim da smo pronašli. U pitanju je
10 strana 00478674, četiri reda počev od početka stranice. Tu počinje pasus 4.
11 Treća stranica u verziji na B/H/S-u nosi taj broj. Dakle, tačka 4. Ali pukovnik
12 to ne može da vidi, i ovako i onako iz Beograda, ono što je sada predočeno na
13 ekranu.

14 P: Da li ste pronašli taj deo pukovniče?

15 O: Jesam pronašao, jesam.

16 P: Dakle, moje pitanje glasi ovako: ako to nije bilo tačno, zašto ste to
17 onda tako kazali?

18 O: Pa čujte, to je tada pisano radi toga što su to vlasti koje su bile,
19 jednostavno ja sam proglašavan sa promuslimanskim elementom jer sam ja
20 insistirao da Muslimani dođu u brigadu. I onda sam ja morao nekako da postupim
21 da ne ostane njima u sećanju kao promuslimanski element i onda sam otprilike,
22 kažem, kol'ko mogu da zaključim, to tako napisao.

23 P: U redu. Najzad, i to je moje poslednje pitanje. Molim da pogledamo
24 tačku 6 koja se nalazi na strani 5 u izvornom dokumentu, pet redova odozgo, a u
25 pitanju je treća strana u prevodu na engleski.

26

27

28

29

30

1 U tom pasusu kako je: "... 6. brigada izašla iz sastava JNA i postala
2 VRS, kako su joj se promenili zadaci i tada Muslimani i Hrvati postaju
3 protivnici. Brigada dobiva zapoved da ih razoruža, da spreči pokolj nad srpskim
4 narodom. Šesta tada stvara uslove za preuzimanje vlasti i obezbeđenje
5 preuzimanja na teritoriju opština Sanski Most i Ključ. Do otpora dolazi u selima
6 Hrustovo i Vrhpolje. Naše jedinice uspešno čiste to područje."

7 Da li je ovo tačno?

8 O: Ovo je tačno i to je napisano jer je faktički prisustvo brigade, samo
9 njeno prisustvo na tome prostoru stvorilo te uslove. Nismo mi činili nešto
10 posebno da bi stvorili takve uslove, ali dolaskom brigade i njeno prisustvo,
11 pošto Muslimani nisu htjeli da prime oružje i da uđu u sastav brigade, onda je
12 samo prisustvo brigade to... te uslove stvorilo. I zato sam ja to i napisao.

13 GĐA KORNER: [simultani prevod] Hvala Vam, pukovniče. Nemam više pitanja
14 za Vas. Časni Sude, molim da se ovaj dokument označi u svrhu identifikacije.

15 SUDIJA HALL: [simultani prevod] U redu.

16 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] To će biti dokazni predmet P113,
17 označen u svrhu identifikacije, časni Sude.

18 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Hvala Vam, gospođo Korner.

19 Gospodine Cvijetiću, izvolite.

20 G. CVIJETIĆ: Hvala, časni Sude.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Unakrsno ispituje g. Cvijetić:

2 P: Pukovniče Basara, dobar dan.

3 O: Dobar dan.

4 P: Ja sam advokat Slobodan Cvijetić i u timu sam Odbrane optuženog
5 gospodina Miće Stanišića, u svojstvu ko-branioca.

6 Budući da ste Vi, pukovniče Basara, prvi vojni starešina bivše
7 Jugoslovenske narodne armije koji se pojavio, bar u ovom predmetu u svojstvu
8 svedoka, ja ću se kao i gospođa tužilac malo pozabaviti upravo konceptom i
9 mandatom Jugoslovenske narodne armije.

10 Međutim, prije nego što to učinim, postaviću Vam jedno kratko pitanje.
11 Da li ste ikada prije ovog slučaja poznavali ili čuli za postojanje gospodina
12 Miće Stanišića?

13 O: Nikada čuo, nit sam ga kad upoznao. Čuo sam za Stanišića u Srbiji,
14 ovoga... A za Miću Stanišića uopšte ne znam.

15 P: Složićete se sa mnom da ste za njegovo ime čuli tek kad ste pozvani
16 da svjedočite u ovom predmetu?

17 O: Da. Tačno.

18 P: Hvala. Sada bih se vratio na onaj uvodni dio oko Jugoslovenske
19 narodne armije. Podsetiću Vas na odredbe Ustava Socijalističke Federativne
20 Republike Jugoslavije po kojima je Jugoslovenska narodna armija imala mandat da
21 čuva teritorijalnu celokupnost i integritet Socijalističke Federativne
22 Jugoslavije i da spriječi svako protivustavno mijenjanje njenog uređenja, a
23 posebno secesionističko odvajanje dijela njene teritorije i mijenjanja njenih
24
25
26
27
28
29
30

1 spoljnjih granica. Da li sam u pravu?

2 O: Da.

3 P: Koncepte Jugoslovenske narodne armije u osnovi se zasnivao na njenoj
4 neprofesionalnosti. Dakle, mi nismo imali profesionalnu stajajuću vojsku, je li
5 tako?

6 O: Da.

7 P: Ona se sastojala od vojnih starješina koje su bile u radnom odnosu -
8 ja ću slikovito reći - sa državom, u suštini pri Sekretarijatu za narodnu
9 odbranu SFRJ, i imala je neprofesionalni sastav vojnih obveznika koji su
10 regrutovani iz reda vojno sposobnih muškaraca određene starosti. Je li tako?

11 O: Da.

12 P: Jugoslovenska narodna armija dijelila je sudbinu cijele zemlje pa je
13 i ona bila multi-etnička, dakle višenacionalna, kako u starješinskom dijelu,
14 tako i među vojnim obveznicima. Jesam li u pravu?

15 O: Da.

16 P: Jednostranim proglašenjem za samostalnu državu, Republika Slovenija
17 je prva narušila teritorijalni integritet i cjelokupnost Jugoslavije. Je li
18 tako?

19 O: Da.

20 P: Bio je to protivustavan čin, a bio je i inkriminisan saveznim
21 Krivičnim zakonom. Jesam li u pravu?

22 O: Da.

23 P: Granice Republike Slovenije nisu bile državne granice nego
24 administrativne, unutrašnje. Da li sam u pravu?

25

26

27

28

29

30

1 O: Da.

2 P: Dakle, Jugoslovenska narodna armija je imala mandat da interveniše u
3 Sloveniji i intervenisala je. Je li tako?

4 O: Da. Al' slabo.

5 P: Međutim, veoma brzim priznanjem Slovenije od strane međunarodne
6 zajednice, Jugoslovenska narodna armija je proglašena agresorom na sopstvenoj
7 teritoriji. Je li tačno to?

8 O: Da.

9 P: Sa Slovenijom, složićete se, nije bio problem toliki jer je ona u
10 svom nacionalnom sastavu bila u dobroj mjeri homogena. Imala je samo u visokom
11 procentu jedan narod, je li tako?

12 O: Da.

13 P: Pukovniče Basara, međutim veći problem nastaje sa Hrvatskom. Naime,
14 Hrvatska je u svom sastavu imala značajan korpus srpskog naroda kao
15 konstitutivnog naroda u bivšoj Socijalističkoj Federativnoj Republici
16 Jugoslaviji. Je li tačno?

17 O: Da.

18 P: Na taj problem u Hrvatskoj nadovezuje se i jedan istorijske prirode.
19 Ja ću Vas podsetiti, pa Vi samo možete to prokomentarisati. Za vrijeme Drugog
20 svjetskog rata, dakle za vrijeme fašističke okupacije, na teritoriji Hrvatske
21 proglašena je marionetska profašistička Nezavisna država Hrvatska sa fašističkim
22 ustaškim režimom na čelu. Da li je to tačno?

23 O: Da.

24 P: Za vrijeme tog režima izvršen je kontinuirani ratni zločin nad
25 srpskim stanovništvom u Hrvatskoj i samo u Jasenovcu ubijeno je, dakle Jasenovac
26 je bio veliki koncentracioni logor, ubijeno je oko 700.000 uglavnom i najviše

27

28

29

30

- 1 Srba, ali i drugih naroda koji su tamo odvedeni. Jesam li u pravu?
- 2 O: Da.
- 3 P: Gospodine Basara, simboli ustaške vlasti su bili zastava šahovnica i
4 slovo "U" na uniformama vojske Nezavisne države Hrvatske, ustaške vojske. Jesam
5 li u pravu?
- 6 O: Da.
- 7 P: Da li su ti simboli, pukovniče Basara, izronili u višestranačkim
8 izborima u Hrvatskoj i izašli na vidjelo ponovo?
- 9 O: Da.
- 10 P: Osim pobjedničke...
- 11 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Gospodine Cvijetiću. Mislim da
12 prevodioci imaju poteškoća da Vas prate.
- 13 GĐA KORNER: [simultani prevod] Možda također da pitamo po čemu je sve
14 ovo relevantno?
- 15 G. CVIJETIĆ: Časni Sude, vrlo brzo ćemo ući u Bosnu i Hercegovinu. Samo
16 prilazimo.
- 17 P: Pukovniče Basara, osim pobjedničke Hrvatske demokratske zajednice,
18 pojavile su se i neke ekstremne proustaški orjentisane hrvatske stranke, kao što
19 je Hrvatska stranka prava gospodina Parage koja nije skrivala to da slijedi put
20 nekadašnjih ustaških formacija i po ikonografiji, i po nastupima njenih vođa. Da
21 li je to tačno?
- 22 O: Da.
- 23 P: Da li je to, gospodine Basara, moglo stvoriti kod srpskog naroda u
24 Hrvatskoj opravdan strah po svoju sudbinu?
- 25 O: Pa kod... u celini srpskog naroda stvorilo je određeni strah šta će
26 se desiti.
- 27
- 28
- 29
- 30

1 P: Da. Jedina snaga koja je mogla zaštititi taj narod u Hrvatskoj bila je
2 Jugoslovenska narodna armija. Jesam li u pravu?

3 O: Da.

4 P: Međutim, Vi ste dobili zadatak, naredbu, da se morate povući iz
5 Hrvatske i ući u Bosnu i Hercegovinu i na Vaše mjesto trebale su stupiti
6 međunarodne snage. Je li tačno?

7 O: Da.

8 P: Vaša jedinica, pukovniče Basara, nalazila se upravo u rejonu
9 Jasenovca. Složit ćete se, to nije samo spomenik, to je memorijalni kompleks
10 velikih teritorijalnih razmjera koga ste Vi morali pokrivati. Jesam li u pravu?

11 O: Da.

12 P: Međunarodne snage su ušle, pukovniče Basara, ali složit ćete se, nisu
13 sačuvale srpski narod i imali smo progon oko 400.000 Srba. Je li tačno?

14 O: Ali ne... ne misli se... ovaj... na Jasenovac nego na celu Hrvatsku.
15 Tačno.

16 P: Naravno. Naravno. Je li tačno to što sam rekao?

17 O: Za celu Hrvatsku, da.

18 P: Da, i ja sam mislio na cijelu Hrvatsku. Hoćete mi reći samo gde je
19 taj narod otišao, kud je najviše...

20 O: Pa najviše u Srbiju.

21 P: A kud je prošao?

22 O: Kroz severni deo Bosne i Hercegovine.

23 P: Je li to prostor Republike Srpske?

24 O: Jeste.

25 P: Gospodine Basara, Vaša brigada dobija naredbu da uđe u... Ja se
26
27
28
29
30

1 izvinjavam, gospodine Basara. Dobivam signal od Suda da je vreme da za danas
2 završimo, pa ćemo sutra nastaviti.

3 SVEDOK: Dobro.

4 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine Basara.

5 Pukovniče, nastavićemo sa radom sutra ujutro kao što je to istakao
6 branilac Cvijetić. Moram da Vas podsjetim da svečana izjava koju ste dali na
7 početku iskaza i dalje važi. Dužni ste da o svom iskazu ne razgovarate ni sa
8 kim.

9 SVEDOK: Jasno.

10 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Završavamo sa radom i nastavljamo
11 sutra u 09.00h u istoj sudnici.

12 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite molim.

13 [Svedočenje putem video-veze završeno]

14 ... Sednica završena u 13.44h.

15 Nastavak zakazan za utorak,

16 13.10.2009., u 09.00h.

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30